

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
January 2, 1998

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 2, 1998

Nr. 1

Apie vyriausybės likimą sužinosime po prezidento rinkimų

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Konstitucinis teismas antradienį pradėjo nagrinėti vyriausybės prašymą iširti, ar teisėtai buvo patvirtinta jos programa ketveriems metams.

Su tokiu prašymu konservatorių vyriausybė kreipėsi į Konstitucinį teismą gruodžio 17 dieną.

Ji prašė iširti, ar Seimo 1996 metų gruodžio 10 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės programos“ neprieštariauja Konstitucijai, taip pat paaiškinti, kuo skiriasi Konstitucijoje naudojamos sąvokos „vyriausybės atsistatydinimas“ ir „igaliojimų grąžinimas“.

Nors vyriausybės kreipimėsi pabrėžiamas programos teisėtumo išaiškinimas, Konstitucinio teismo posėdyje daugiausia buvo nagrinėjama prezidento galia ir įtaka vyriausybei.

Tiek vyriausybę atstovavęs konsultantas Stasys Šedbaras, tiek sudomintosios pusės atstovas Seimo pirmininko pavaduotojas Andrius

Kubilius teisme teigė, kad vyriausybė, išrinkusi naują prezidentą, tik grąžina šiam savo igaliojimus, o ne atsistatydina.

Todėl, anot jų, prezidentui siūlyti naują premjerą neleidžia Konstitucija.

Pasak A. Kubiliaus, vyriausybei grąžinus igaliojimus, Seimas svarsto, ar juos patvirtinti. Prezidentas tokiu atveju vyriausybei turi tik „formalią ir minimalią“ įtaką.

Vyriausybės ir Seimo atstovai netiesiogiai diskutavo su tais kandidatais į prezidentus, kurie prieš pirmąjį rinkimų ratą buvo gana rimtai pareiškę, jog keis konservatorių premjerą Gediminą Vagnorių. Iš patekusiųjų į antrąjį ratą tokių ketinimų susitikimuose su rinkėjais yra išsakęs Artūras Paulauskas.

Iš klausęs abiejų pusių pateiktų įrodymų, Konstitucinis teismas dabar turi priimti sprendimą. Tikimasi, kad jis bus paskelbtas pirmoje sausio pusėje, kai jau bus žinomas naujasis Lietuvos prezidentas.

Vilniaus rajono merė įvedė lenkų kalbos prievolę

Vilnius, gruodžio 31 d. (BNS) — Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas „politiškai provokuojančiu tautinę įtampą“ laiko Vilniaus rajono savivaldybės tarybos nutarimą visose rajono įstaigose ir organizacijose greta valstybės kalbos vartoti ir lenkų tautinės mažumos kalbą.

Diskusija dėl šio dokumento trečiadienį kilo per spaudos konferenciją Seime. Joje dalyvavo Valstybinės kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja Danutė Mikulėnienė, Seimo komiteto pirmininkas Žibartas Jackūnas, Tautinių mažumų ir regioninių problemų departamento vadovas Remigijus Motūzas bei Vilniaus rajono merė Leokadija Janušauskienė.

Sprendimą dėl lenkų kalbos vartojimo greta lietuvių kalbos Vilniaus rajono valdyba priėmė gruodžio 22 d. Jame, be kita ko, savivaldybės pareigūnai įpareigojami surengti seminarus rajono įstaigų vadovams dėl naujos tvarkos įgyvendinimo.

Vilniaus apskrities viršininkas Alis Vidūnas antradienį šį savivaldybės sprendimą sustabdė, kaip prieštaraujantį Valstybinės lietuvių kalbos įstatymui.

L. Janušauskienė pareiškė, kad savivaldybės sprendimas yra visiškai teisėtas ir priimtas, remiantis tautinių mažumų, kuris numato, kad vietinė kalba gali būti vartojama kitakalbų kompaktiškai apgyvendintų teritorijų vietose įstaigose ir organizacijose greta valstybinės kalbos.

„Dar nežinau, ar vykdysime apskrities viršininko nurodymą, nes jis nėra viršesnis už įstatymą“, pareiškė L. Janušauskienė.

R. Motūzas merę pataisė, kad tautinių mažumų įstatymu numatyta tik galimybė vartoti vietinę kalbą, bet ne prievolę, kaip tai numatyta savivaldybės sprendimu.

Be to, Valstybinės kalbos

įstatymas yra patikslinęs, kad ne lietuvių kalba gali būti vartojama tik nevalstybinėse įstaigose, o savivaldybės prievolę įveda visose įstaigose.

Atsakydama į merės priekaištą, kad Vilniaus rajone dauguma gyventojų nemoka lietuvių kalbos, D. Mikulėnienė sakė niekada negavusi prašymų iš šio rajono skirti papildomų lėšų suaugusių žmonių mokymui, nors šia galimybe mielai naudojasi visos Lietuvos savivaldos įstaigos.

R. Motūzas citavo Vilniaus rajone atliktos sociologinės apklausos rezultatus, kad tik 1 procentas ten gyvenančių lenkų visai nemoka lietuvių kalbos.

D. Mikulėnienė taip pat sakė, kad lenkų kalbos prievolė Vilniaus rajone neteisėta dar ir todėl, kad didžioji dalis šio krašto gyventojų kalbą ne tikrąja lenkų, bet gudų arba vadinamąją „po prostų“ kalbą.

Lenkų kalba Vilniaus rajone įvesta neteisėtai

Vilniaus rajono savivaldybės sprendimas rajono įstaigose įteisinti lenkų kalbą skatina konfliktą, sako Lietuvos lenkų bendruomenės atstovas.

„Tokie sprendimai, ypač, kai jie priimami rinkimų kampanijos kontekste, nepadeda vyriausybės bei savivaldybių dialogui ir neduoda pozityvių rezultatų“, sakė 1990 metų Nepriklausomybės akto signataras Česlovas Okincikas.

Pasak Č. Okinciko, „šiandien Lietuvos ir Lenkijos santykiai yra palankūs, ir prieš priiman tokius sprendimus, aiškiai sukuriančius konfliktą, reikėjo gerokai pasvarstyti“.

Jo nuomone, „iš to naudos bus mažai, o triukšmo daug. Būtų žymiai geriau, jei savivaldybės užsiimtų savo kasdieniniais darbais, o ne imtų tvarkyti tokius reikalus“.

Č. Okinciko vertinimu, „tai daroma, norint pademonstruoti savo veiksmumą, o geriau-

Tebūna 1998-ųjų kasdienybė kupina tikėjimo, meilės ir stiprybės! Su Naujaisiais metais, brangūs skaitytojai!

Teisingumas — pasaulio kelias į taiką

Vilnius, gruodžio 31 d. (Elta) — Sausio pirmąją, per

Šventiausiosios Mergeles Marrijos - Dievo gimdytojos šventę, Katalikų Bažnyčia mini Pasaulinę taikos dieną. Šventasis Tėvas kiekvienais metais ta proga skelbia apaštalinį laišką.

Lietuvos Vyskųpų Konferencijos sekretoriatas perdavė Eltai iš Vatikano gautą popiežiaus Jono Pauliaus II laišką, skirtą 1998 m. Pasaulinei taikos dienai.

Šventasis Tėvas savo laišką pradeda teiginiu, kad visuotinė taika kyla iš individo teisingumo. „Individo teisingumas ir visuotinė taika yra artimai tarpusavyje susiję“, rašo Jonas Paulius II. „Todėl šiuo laišku Pasaulinės Taikos dienos proga norėčiau pirmiausia kreiptis į valstybių vadovus, visada turėdamas galvoje, jog šiandienos pasaulis, nors daug kur paženklinamas įtampos, smurto bei konfliktų, siekia naujos sąrangos ir pastovesnės pusiausvyros“.

„Teisingumas ir taika, nėra abstraktios sąvokos ar tolimi idealai. Tai vertybės, kurios, kaip bendras paveldas įskiepytos į kiekvieno asmens širdį“.

A. Paulauskas nenori lenkų kalbos įteisinimo Vilnijos krašte

Vilnius, gruodžio 31 d. (BNS) — Kandidatas į Lietuvos prezidentus Artūras Paulauskas neigia siūlęs Vilniaus rajono savivaldybės sprendimą rajono įstaigose įteisinti lenkų kalbą greta valstybinės lietuvių ir vadiną jį antiįstatymišku.

„Visuose susitikimuose su rinkėjais pabrėžiau, kad valstybinė kalba turi būti lietuvių“, teigė A. Paulauskas.

Tuo tarpu Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas pareiškė, kad minėtas Vilniaus rajono savivaldybės sprendimas yra „susijęs su neatsakinga, visuomenę skaldančia A. Paulausko rinkimine kampanija“.

Pasak trečiadienį paskelbto komiteto pareiškimo, kandidatas „žadėjo Rytų Lietuvoje įvesti trikalbystę, susitikimuose su rusų bendruomene Klaipėdoje tvirtino leisiant nesimokyti valstybinės kalbos“.

šiai tai pavyksta, sukeliant konfliktą“.

di. Kiekvienas žmogus, šeimos, bendruomenės ir tautos — visi pašaukti gyventi teisingai ir siekti taikos“.

„Gerosios Naujienos širdis yra Kristus, visų taika ir susi-

taikymas. Tegul jo vėidas nušviečia trečiojo tūkstantmečio slenkstį peržengti besirengiančios žmonijos kelią“, linki baigdamas apaštalinį laišką popiežius Jonas Paulius II.

Užsienio valstybės pripažįsta ir gerbia Lietuvą

Vilnius, gruodžio 31 d. (Elta) — Lietuvos Prezidentas

Algirdas Brazauskas teigia, kad per šiuos metus smarkiai pagerėjo Lietuvos užsienio politikos padėtis.

„Lietuvą kaip valstybę dabar daug geriau pažįsta ne tik kaimyninės valstybės, bet ir tolimesnės šalys. Didelį pasitenkinimą teikia, jog Lietuva pripažįsta kitų valstybių vadovai, su Lietuva skaitosi, kalbasi“, sakė prezidentas antradienį spaudos konferencijoje.

Prezidentas teigiamai vertino šiemet Užsienio bei Europos reikalų ministerijų aktyvų darbą bei didesnį demesį Europos Sąjungos narystei. Jis linkėjo šį demesį kitais metais ne tik išlaikyti bet ir didinti.

„Manau, kad ir dvigubai didesnis diplomatų skaičius mūsų misijoje Briuselyje nėra daug. Tam reikėtų daug dides-

nio finansavimo“, sakė A. Brazauskas.

Pasak jo, labai svarbu, kad Europos Komisijai vertinant Lietuvos pasiekimus 1998 metų pabaigoje, būtų matomi naujaisi duomenys. Svarbiausias kitų metų Lietuvos uždavinys bus tinkamai pasiruošti ES narystės deryboms.

Svarbiausiu šių metų Lietuvos diplomatijos pasiekimu A. Brazauskas vadina sienos sutarties su Rusija pasirašymą. „Tai didelis žingsnis į priekį. Tai teigiamai įvertinta tiek Europoje, tiek už vandenyno“, sakė prezidentas.

Padidės mokestis už JAV vizas

Vilnius, gruodžio 31 d. (BNS) — JAV Valstybės departamentu konsulinis skyrius nusprendė padidinti mokestį už vizas.

Nuo vasario 1 dienos viza kainuos 45 JAV dolerius arba 180 litu. Dabar ji kainuoja 20 JAV dolerių arba 80 litu. Mokestis už JAV vizos dokumentų tvarkymą imamas nepriklausomai nuo to, ar viza bus išduota ar ne.

Anot Amerikos centro Vilniuje pranešimo spaudai, mokestis padidintas dėl padidėjusių vizų tvarkymo išlaidų. Jis padidintas visoms valstybėms vienodai.

Pranešime taip pat primenama apie JAV vizų politikos principus ir vizų išdavimo procedūrą.

Vizos į JAV prašantis asmuo turi įrodyti, jog su Lietuva ji sieja pakankamai tvirti ekonominiai, šeimyniniai ir socialiniai ryšiai, kurie bus svarbi priežastis grįžti į Lietuvą po trumpo vizito JAV.

Pranešime pabrėžiama, kad asmeniui, atvykusiam su turistine viza, yra draudžiamas net laikinas darbas.

JAV piliečiai į Lietuvą be vizų atvykti gali ne ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui. Kitu atveju, jiems taip pat reikiama viza.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Talinas. Estijos premjeras Mart Siiman neatmeta pirmalikių rinkimų galimybes. „Pirmalaikiai rinkimai įvyks, jei mažumos vyriausybei nepavyks pasiekti savo tikslų, ir šiuo atveju nereikėtų laikytis savo posto ar atidėti rinkimų“, interviu dienraščiui „Postimees“ sakė ministras pirmininkas. Pasak M. Siiman, yra vienas principas, kurio jis laikosi nuo pat pradžių ir kurį žino jo vyriausybės nariai: „Esame vyriausybėje tol, kol galime realizuoti savo programą“.

Ryga. Jungtinės Tautos skirs beveik milijoną dolerių, už kuriuos Latvijoje bus pastatytas centras asmenims, ieškantiems prieglobsčio. Tai numatyta sutartyje, kurią antradienį pasirašė Latvijos Vidaus reikalų ministerija ir JT igaliojinius pabėgėlių klausimams, pranešė Latvijos VRM spaudos tarnyba. Tačiau, kad centras galėtų dirbti, be JT ir Latvijos skirtų lėšų, dar reikia maždaug 440,000 dolerių. Dėl pagalbos dabar tariamasi su Skandinavijos valstybėmis.

New Yorkas. Paskutiniąją 1997 metų dieną baigiasi Lenkijos kadencija Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Pastaruosius 2 metus Lenkija, kaip nenuolatinė JT ST narė, atstovavo Rytų Europos valstybėms. Jos vietą užims Slovenija.

Talinas. Estijos laikraštyje „Paevaleht“ rašoma, kad Tartu universiteto politologas Juri Ruus, surinkęs duomenis apie 135 buvusius aukšto rango komunistų pareigūnus, parengė pranešimą, kuriame teigiama, jog trečdalis Estijos komunistų partijos centro komiteto narių po Sovietų Sąjungos žlugimo išjungė į verslą. Ruus duomenimis, 1991 m. Estijai atkūrus nepriklausomybę, 29 proc. aukšto rango komunistų pareigūnų išėjo į pensiją. Laikraštis, cituodamas Ruus žodžius, rašo, kad buvę komunistai vertino verslą kaip neutralų būdą užtikrinti gerą gyvenimą. Buvę sovietiniai pareigūnai galėjo pelningai pasinaudoti savo senais ryšiais, Estijai pradėjus ekonomines reformas. Pranešime teigiama, kad Estijos verslininkai beveik nekreipia dėmesio į žmogaus politinę praeitį.

Bagdadas. Vienas svarbiausių įvykių 1997 metais Irake buvo „didelė pergale“ konflikte su Jungtinėmis Valstijomis, trečiadienį pranešė lytinis Irako laikraštis „al-Jumhuriya“. Bagdadas lapkričio mėnesį trumpam buvo išvaręs JAV pilytę turinčius JT tikrintojus, tuo sukeldamas konfliktą tarp Irako ir JAV bei JT. Tačiau, tarpininkaujant Rusijai, Irakas vėliau leido jiems grįžti. Irakas taip pat džiaugiasi pasiekęs pergalę diskusijoje apie „nusikalstamus“ JT veiksmus, kurios Bagdadui buvo paskelbtos po įsiveržimo į Kuveitą 1990 metais. Irako parlamentas antradienį pareiškė prarandantis kantrybę santykiuose su Jungtinėmis Tautomis ir netoleruos, kad būtų toliau atideliuojamas sankcijų panaikinimas. Sankcijos Irakui nebus atšauktos, kol JT tikrintojai nepateiks įrodymų, jog Bagdadas neburi masinio naikinimo ginklo.

Jeruzalė. Izraelio saugumo tarnyba „Shin Bet“ pirmą kartą pripažino naudojusi tardymo metodus, kuriuos kaliniai palestiniečiai vadina kankinimu, trečiadienį pranešė Izraelio radijas, cituodamas teismo dokumentus, kuriuose valdžia pripažįsta neleidusius kaliniams užmigti, — laukiant tardymo jų galvas apgobdavo maišu ir versdavo klausyti garsią muziką. Žmogaus teisių gynėjai teigia, kad Izraelyje kaliniai nuo kankinimų mirėdavo.

Maskva. Nuo sausio 1 d. bus įgyvendinamas Rusijos valstybinės valiutos — rublio — pervertinimas. Šiuo metu rublio kursas dolerio atžvilgiu yra 5,974:1. Įvykdžius pinigų reformą, kuri turėtų supaprastinti piniginius santykius, rublio kursas dolerio atžvilgiu bus 6:1. Senieji rubliai 1998 m. bus laipsniškai išimami iš apyvartos. Rusijos parduotuvėse kainos privales būti nurodomos ir senaisiais, ir naujaisiais pinigais.

Johanesburgas. Kinijos užsienio reikalų ministras Qian Qichen ir Pietų Afrikos užsienio reikalų ministras Alfred Nzo pasirašė sutartį dėl diplomatinių ir konsulinio santykių užmezgimo nuo sausio 1 d. PAR diplomatiniai santykiai su Taivaniu bus nutraukti sausio 1. Pagal šią sutartį PAR pripažįsta Kinijos vientisumą. Taip pat buvo pasirašytos kelios ekonominės ir investicijų apsaugos sutartys.

Beijing. Kinijos valdžia pirmadienį įsėjo valstybės pareigūnus atsakyti Naujųjų metų ir Menulio naujųjų metų šventimo visuomenės saskaita ir ragino į pirmą vietą nesavanaukiškai iškelti socialistines vertybes. Dauguma pareigūnų ignoruoja vyriausybės draudimus švesti ir lebauti tautos saskaita, rašoma Komunistų partijos dienraštyje „People's Daily“. Dienraštis išjuokia pareigūnus, kurie teigia, kad Naujųjų metų ir Menulio Naujųjų metų minėjimas padeda užmegzti svarbius dalykinius ryšius ir „patepa pramonės ratus“. „Netgi labiau už Kiniją išsivysčiusių valstybių turtingi žmonės geria diena iš dienos ir nuvirsta be sąmonės ant savo pietų stalo“, rašoma dienraštyje.

*** Per 1997 metus Lietuvoje** buvo privatizuota 270 objektų už 80 milijonų 992,000 litu. Privatizavimo agentūros direktorius Vytautas Atkočiūnas sakė, kad šiemet Privatizavimo fondą uždirbta 69 milijonai 119,000 litu. Į savivaldybių specialiąsias sąskaitas pervesta 11 milijonų 873,000 litu. Didžiausios pinigų sumos gautos parduodant AB „Akmenės cementą“ (35,26 mln. Lt), „Baltijos laivų statyklą“ (11,37 mln. Lt), AB „Sanitą“ (6,31 mln. Lt).

Oras Lietuvoje

Vilnius, gruodžio 31 d. (BNS) — Naujieji metai atkeliaus į Lietuvą lydimi ne įprasto sniego, o lietaus. Bus debesuota su pragiedruliais, numatomai krituliai, daugiausia šlapdriba, lietus, silpna lijdura. Temperatūra naktį svyruos nuo 4 laipsnių šaltio (26 F) iki 1 laipsnio šilumos (38 F); diena bus apie 0-5 laipsniai šilumos (32-41 F).

KALENDORIUS

Sausio 2 d.: Šv. Bazilijus Didysis ir Grigalius Nazianzenis; Mažvydas Gailutė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

II LIETUVOS TAUTINĖS OLIMPIADOS
IR VI PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO
ŽAIDYNIŲ ORGANIZACINIS KOMITETAS

NUTARIMAS

Vilnius 1997 m. lapkričio 20 d.

Dėl II Lietuvos tautinės olimpiados ir VII pasaulio lietuvių sporto žaidynių nuostatų tvirtinimo

II Lietuvos tautinės olimpiados ir VI pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinis komitetas, atsižvelgdamas į ŠALFAS, ALFAS, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, Lietuvos „Sportas visiems“ asociacijos bei Kūno kultūros ir sporto departamento prie

Lietuvos Respublikos vyriausybės darbuotojų ilgametę patirtį ir koordinuotus veiksmus su Lietuvos sporto šakų federacijomis ir savivaldybių sporto padaliniais vadovais, nutaria:

Tvirtinti II Lietuvos tautinės olimpiados ir VI pasaulio lietuvių sporto žaidynių nuostatus (pridedami).

A. Vidžiūnas
Organizacinio komiteto pirmininkas

II LIETUVOS TAUTINĖS
OLIMPIADOS
NUOSTATAI

„Mūsų jėgos ir protas, ir darbas
Tau tėvyne, šalie numylėta“
(Iš I Lietuvos tautinės olimpiados poeto Antano Miškinio giesmės)

1938 m. Kaune buvo surengta I Lietuvos tautinė olimpiada. 1978 m. Toronte (Kanada) įvyko Pirmosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, skirtos Lietuvos Nepriklausomybės 60-mečiui ir I Lietuvos tautinės olimpiados 40-mečiui. Ir štai, praėjus 60 metų nuo I Lietuvos tautinės olimpiados, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 80-ąją, šalies sporto bazės 1998 m. birželio mėnesį kviečiami viso pasaulio stipresnieji lietuviai sportininkai pasigalinėti mėgstamiausių sporto šakų varžybose.

Dėl pusimtį metų trukusios sovietinės okupacijos ir aneksijos negalėta surengti eilinės Tautinės olimpiados, nors visą šį laiką Lietuvos sportininkai garsino savo protėvių ir tėvų žemėje olimpinės žaidynės, pasaulio ir Europos čempionatuose, kituose tarptautiniuose sporto renginiuose.

Paskutinėje šio amžiaus Lietuvos tautinėje olimpiadoje mes siekiame:

- stiprinti savo ir viso lietuviškojo jaunimo ryžtingumą, visada, visur ir visame ugdyti jaunus savo jėgas kitiems Tėvynės Lietuvos gerovės kelimui bei laisvės išlaikymo žygiams, kurie amžinai sutelktų visų lietuvių širdis į vieną pasiaukojamą mylimą Tėvynę (iš I tautinės olimpiados atidarymo akto);
- padėti pasaulio lietuviams sportininkams patikrinti savo sportinio meistriškumo lygį rengiantis XXVII olimpinėms žaidynėms Sidnėjyje (Australija);
- apžvelgti 80-ties metų mūsų tautos sporto raidą ir laimėjimus;
- propaguoti pasaulio lietuviams sportą.

I. TAUTINĖS
OLIMPIADOS LAIKAS
IR VIETA

II Lietuvos tautinė olimpiada vyks 1998 metų birželio 23-26 dienomis Lietuvos Respublikos sporto bazėse.

Organizacinio komiteto

sprendimu Tautinės olimpiados varžybų vieta ir laikas gali būti keičiami.

II. VADOVAVIMAS
TAUTINEI OLIMPIADAI

II Lietuvos tautinė olimpiada organizuoja Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtintas Organizacinis komitetas. Praktinius Tautinės olimpiados pasirengimo ir vykdymo klausimus sprendžia Organizacinio komiteto sudarytas direktoriatas.

Sporto šakų varžybas rengia Lietuvos atitinkamų sporto šakų federacijos kartu su savivaldybių organizaciniais komitetais.

II Lietuvos tautinė olimpiada rengiama bendromis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, ŠALFAS, ALFAS, kitų šalių ir Lietuvos sporto organizacijų bei rėmėjų pastangomis.

III. DALYVIAI IR
VARŽYBŲ SĄLYGOS

I II Lietuvos tautinė olimpiada pasirungti kviečiami visų pasaulio kontinentų lietuviai, nepriklausomai nuo lyties, pilietybės ir tikybės, gali dalyvauti ir mišrių šeimų (t.y. lietuvių (-ės) ir kitos tautybės) atstovai, gebantys siekti aukštų rezultatų Olimpiadoje vykdomų sporto šakų varžybose.

Tautinės olimpiados dalyvių amžių nustato sporto šakos tarptautinės varžybų taisyklės, už dalyvių sveikatos būklę atsako leidimą dalyvauti varžybose išdavę gydytojai.

I II Lietuvos tautinės olimpiados varžybų programą ištrauktos tos olimpinės sporto šakos, kurias praktikuojantys Lietuvos sportininkai yra pasiekę tarptautinių laimėjimų ir kurios gana plačiai paplitusios, tai:

1. Baidarių ir kanojų irklavimas
2. Boksas
3. Buriavimas (olimpinės klasės)
4. Dziudo
5. Dviratčių sportas (trekas)
6. Futbolas (vyrai)
7. Graikų-romėnų imtynės
8. Irklavimas
9. Krepšinis
10. Lengvoji atletika

(Bus daugiau)

Komitetas, 1957 m. Čikagoje surengęs Lietuvos pergalį krepšinyje 20 metų sukakties minėjimą. Iš k. sėdi dr. S. Biezis, A. Lingytė ir A. Valonis. Stovi — Z. Dailidka, J. Vaičiūnas, V. Adamkavičius-Adamkus, E. Šulaitis ir S. Daunys. Iš jų šiandien tik trys tebera gyvųjų tarpe — A. Lingytė, V. Adamkus ir E. Šulaitis.

TAI BUVO PRIEŠ 40 METŲ

APIE LIETUVOS KREPŠINIO PERGALIŲ
ČIKAGOJE MINĖJIMĄ

Šiomet suejo 60 metų nuo Lietuvos krepšinininkų pirmosios pergalės Europos krepšinio pirmenybėse 1937 m., Rygoje. Po dviejų metų panašus laimėjimas buvo pakartotas ir Kaune. Šios pergalės ir buvo vienintelės Europos vyrų krepšinio pirmenybėse, nes netrukus prasidėjusi sovietinė okupacija neleido Lietuvai rungtyniauti savo varžovų tarp tautinėje arenoje, o atgavus Nepriklausomybę — jau pritrūko jėgų ir sėkmės tokias pergalės iškviesti. Tačiau gerai, kad bent Lietuvos moterys krepšinininkės šiemet tapo Europos čempionėmis.

Prieškarinių Lietuvos pergalų Europos krepšinio pirmenybėse prisiminimai, lygiai prieš 40 metų buvo surengtas gražus paminėjimas — vienas iš labiausiai atmintyje įstrigęs sportinis įvykis per visą laikotarpį Čikagoje.

Minėjimas tada tęsėsi dvi dienas — lapkričio 9 ir 10 d. Čia vyko didelės Š. Amerikos lietuvių geriausių krepšinio komandų varžybos, dalyvaujant penkioms komandoms: New Yorko, Detroito, Toronto ir dviem Čikagos penketukams. Pergalę jose iškovojo Čikagos ASK „Lituanica“ (žaidė R. Dirvonis, L. Kalvaitis, R. Gaška, V. Germanas, J. Kaunas, Kamarauskas), baigėme 58-55 įveikusi Toronto lietuvių rinktinę.

Prieš pirmosios dienos rungtynes ilgesnį žodį pasakė minėjimo rengimo komiteto pirm. dr. Steponas Biezis, o po baigimo šūtikimo sekma dienių ir prieš krepšinio veteranų tarpusavio jėgų išbandymą kalbėjo Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis. Konsulas išsiriavusiems veteranams pareiškė padėką ir pa-

POPULIARIAUSIAS
LIETUVOS
SPORTININKAS —
A. SABONIS

Populiariausiu 1997 metų Lietuvos sportininku laikraščio „Lietuvos sportas“ skaitytojai išrinko NBA „Portland Trail Blazers“ klubo vidurio puolėją Arvydą Sabonį, kuris aplenkė Pirėjo „Olympiakos“ (Graikija) krepšinio klubo puolėją Artūrą Karnišovą bei pasaulio vicečempioną disko metiką Virgilijų Alekną.

Konkurso organizatoriai iš daugiau kaip 700 skaitytojų gavo beveik 900 užpildytų anketų, kuriose paminėtos 72 sportininkų ir kai kurių federacijų vadovų pavardės.

(Elta, 12.29)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumerasas nesijunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$95.00 (U.S.)	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	\$60.00 (U.S.)	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. (773) 471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždarą, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

ARAS ŽIOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

Ed. Šulaitis

Lietuvos krepšinio veteranų „baltoji“ komanda, laimėjusi tarpusavio susitikimą su kitu veteranų penketuku per Lietuvos pergalį Europos krepšinio pirmenybėse 20 metų sukakties minėjimą, įvykusį Čikagoje 1957 m. lapkričio 9-10 d. Iš k.: H. Petraitis, A. Giedraitis, M. Ruzgys, K. Savickas, V. Budriūnas ir B. Budrikas.

Nuotr. Ed. Šulaitis

JAV GANTOSAUGOS PAGALBOS PROGRAMA IR BALTIJOS VALSTYBĖS

Lietuvoje leidžiamas dienraštis „Lietuvos rytas“ 1997 m. gruodžio 17 d. išspausdino tendencingą pasikalbėjimą su buvusiu Aplinkosaugos ministru Bronium Bradausku: „Valdas Adamkus: tarp pažadų, dovanų Lietuvai ir netiesos...“ Pasikalbėjime B. Bradauskas paneigia buvusio 5 EPA regiono administratoriaus Valdo Adamkaus bet kokią teigiamą įnašą Lietuvos gamtosaugai. Kadangi 5 EPA regionas jau nemažai metų administruoja gamtosaugos pagalbos programą visose trijose Baltijos valstybėse, paprašėme vieno atsakingų programos pareigūnų, Vacio Saulio, 5 EPA regiono užsienio reikalų direktoriaus pavaduotojo, atsakyti keletą klausimų apie JAV gamtosaugos pagalbos programą Baltijos kraštams, taigi ir Lietuvai. Jis maloniai sutiko į klausimus atsakyti.

—Pone Šauly, paaiškinkite gamtosaugos pagalbos programą Baltijos valstybėms: kada ji prasidėjo, kokia jos apimtis, kaip ilgai numatoma šią programą tęsti?

—Oficiali JAV gamtosaugos pagalbos programa prasidėjo 1992 m. su JAV Tarptautinio vystymo agentūros (US AID) finansų skyrimu tam reikalui, nors jau prieš tai, nuo 1988 metų, EPA 5 regionas buvo sėkmingai įtraukęs Lietuvos mokslo institucijas į JAV-Sovietų Sąjungos tarptautinę mokslo programą. Pagrindinis JAV pagalbos programos siekis buvo sustiprinti demokratines Baltijos valstybių institucijas, įskaitant ir Baltijos valstybių Aplinkos apsaugos ministerijas. Nesant daug pinigų, buvo nustatyti gan aiškūs siekliai ir pirmenybės. Kiekvienoje valstybėje buvo parinkti taršos bei pavojaus sveikatai židiniai, kuriems likviduoti buvo paskirti svarbesni fondai (Estijoje P atominių reaktorių panaikinimas; Latvijoje Skunda radaro bokšto likvidavimas, o Lietuvoje Ignalinos atominės kontrolės sustiprinimas). Be to, dar buvo sudaryta ilgametė programa sustiprinti aplinkos apsaugą Baltijos valstybėse. Į tą darbą buvo įtrauktos institucijos pagal savo specialybę: JAV Energetikos departamentas, kuris rūpintis atominio taršos kontrole; JAV Karo departamentas inžinierių korpusas radaro bokšto nugriovimui; EPA puoseleiti aplinkos apsaugos ministerijas; World Environment Center dirbti taršos panaikinimui ar sumažinimui pramonėje; Harvard universitetas parūpinti gamtos ekonomikos patarėjų. Ekologinė sritį rėmė ir kitos programos, pavyzdžiui, demokratijos puoselejoimo ir JAV Mokslo akademija, parėmusi ekologų, žaliųjų bei mokslininkų keliones.

—Buvo Lietuvos Aplinkos apsaugos ministras Bronius Bradauskas paneigęs, kad Lietuva gavo iki 3 mln. dolerių vertės para-

ma. Jo manymu, vienintelė apčiuopiama parama buvo atvežti seni kompiuteriai, kuriais Lietuvos gamtosaugininkai nepasinaudojo.

—EPA programos buvo maždaug taip išdėstytos: sudaryta bendra apmokymo programa dėl aplinkos poveikių įvertinimo; supažindinta su taršos rizikos faktorių kontrolės sąvoka; cheminių avarijų kontrolės programa; puoselejamas „interneto“ naudojimas. Buvo padaryta pagrindinė vandens ir oro tikrinimo (monitoring) peržiūra ir rekomenduota šiam darbui technika; atliktos struktūrų peržiūros bei procedūros, kurios pagreitintų patikimų ir svarbių duomenų rinkimą, reikalingą sustiprinti taršos kontrolės taiklumą bei vykdymą.

Šios rekomendacijos visų trijų Baltijos valstybių naudotos kaip pagrindas, prašant Europos Bendrijos PHARE paramos programoms vykdyti. Kiekvienai Baltijos valstybei EPA taip pat padėjo suprojektuoti ministerijose vietinius kompiuterių tinklus, patarti užperkanti kompiuterius ir kitą reikalingą techniką, duoti techniniam pradinį apmokymą ir padėti ministerijoms išvystyti regioninio masto tinklus, įeiti į „interneto“. Buvo taip pat nupirktos produkcijos pagal savo specialybę: JAV Energetikos departamentas, kuris rūpintis atominio taršos kontrole; JAV Karo departamentas inžinierių korpusas radaro bokšto nugriovimui; EPA puoseleiti aplinkos apsaugos ministerijas; World Environment Center dirbti taršos panaikinimui ar sumažinimui pramonėje; Harvard universitetas parūpinti gamtos ekonomikos patarėjų. Ekologinę sritį rėmė ir kitos programos, pavyzdžiui, demokratijos puoselejoimo ir JAV Mokslo akademija, parėmusi ekologų, žaliųjų bei mokslininkų keliones.

—Buvo Lietuvos Aplinkos apsaugos ministras Bronius Bradauskas paneigęs, kad Lietuva gavo iki 3 mln. dolerių vertės para-

teigia, kad užsienio specialistai, atvykę į Lietuvą, jau išnaš nepalikę. Jūs esate vienas iš specialistų. Malonėkite sukonkretinti Jūsų pasiekimus, gerinant Lietuvos aplinkos apsaugą.

—Šių metų spalio mėnesio gale Lietuvos, Estijos ir Latvijos oro tikrinimo specialistai Vilniuje susitiko su JAV, Švedijos, Danijos bei Vokietijos specialistais ir aptarė dabartinę tikrinimo padėtį, galimas ateities strategijas kryptis, šiuo metu naudojamą techniką ir jos pritaikymą Europos Bendrijos reikalavimams. Iš šių diskusijų ir rekomendacijų tikimės, kad baltiečiai, pasinaudodami užsienio specialistų patirtimi, galės tiksliau investuoti savo lėšas į naują techniką.

Kaip minėjau, EPA kiekvienam krašte parinko „karštesnį tašką“ ir puoselejo jam būdingos taršos problemas sprendimą. Su estais pravedėm Kurtina naftos sluoksnių pletros poveikį aplinkai ir padėjom nustatyti būtinas procedūras, kad būtų sumažinta dabar daroma žala aplinkiniams ežerams ir požeminio vandens šaltiniams.

Latvijoje, Daugpilio mieste įvedėm patikimesnę geriamo vandens chlorinacijos sistemą, parodėme, kaip sudaryti vandenviečių apsaugos planą, įjungiant į jį visuomenę; peržiūrėjom sąvartynus ir davėme techninius patarimus, kaip galima sumažinti dabartinę Daugpilio sąvartyno taršą.

Iš Daugpilio projekto išsivystė pavyzdinė sąvartyno tvarkymo bei Latvijos valstybinę požeminio vandens kontrolės programa. Daugpilio vandenviečių apsaugos planas buvo pakartotas Šiauliuose ir panaši programa diskutuojama Vilniuje. Latvijos ir Estijos valstybinės programos buvo pristatytos š.m. lapkričio mėnesį Šiauliuose tarptautinėje konferencijoje, kuri rekomendavo panašų metodą, kad būtų sustiprinta požeminio vandens kontrolė Lietuvoje. Latviai taip pat pasinaudojo EPA 5 regiono ir Illinois valstijos patirtimi, sudarant savo centrinės laboratorijos kokybės kontrolės planą bei pertvarkant savo upių ir ežerų tikrinimo programą.

Lietuvoje US AID ir EPA finansavo Mažeikių rafinerijos peržiūrą. Buvo ministerijai ir pačiai rafinerijai duoti patarimai dėl galimų taršos sustabdymo programų, taip pat apskaičiuota vietinės šiluminės ir rafinerijos įtaka oro kokybei, duota rekomendacijų sustiprinti tolimesnį aplinkos tikrinimą. Ministerijos prašymu, buvo įvertinta Mažeikių benzinės sudėtis ir rasta, kad matavimo rodikliai aplamai

lygūs vakarietiškiems produktams.

Kiek sudėtingesnė programa vyko Šiauliuose, kur jau seniai egzistavo rūpestis dėl Zoknių oro uosto taršos grėsmės vietiniams gyventojams ir požeminio geriamo vandens ištekliams. Danams pasiūlius PHARE programos rėmuose įvertinti Zoknių oro uosto grunto taršą, buvo sudaryta, kad EPA konsultuos ministeriją apie Zoknių problemas ir praves atitinkamus kursus požeminių vandenų tikrinimo bei įvertinimo klausimais.

Šiaulių savivaldybei prašant, buvo sutikta praveisti vienkartinį požeminio vandens patikrinimą ir įvertinti miesto šaltinių užteršimo grėsmę. Taip pat sutarta sudaryti Šiaulių vandenviečių apsaugos planą. Šio projekto dėka buvo įjystyti nauji darbingi ryšiai tarp ministerijos chemikų, geologijos tarnybos, geologų ir savivaldybės ekologų. JAV nupirktą nešiojamą techniką duoda ministerijos Centrinė laboratorija bei Geologijos tarnyba galimybę greitai ir patikimai paimti požeminio vandens pavyzdžius ir vietoje padaryti tikslų pradinį įvertinimą. Šiaulių studijų rezultatai paskatino Geologijos tarnybą ieškoti lakios cheminės taršos pėdsakų kitose Lietuvos srityse.

Estijos US AID remiama programa baigėsi 1996 m. spalio mėnesį. Latvijoje programa baigiasi 1998 m. sausio 15, o Lietuvoje 1998 m. rugpjūtį. Lietuvai, US AID programos rėmuose, žadame dar parūpinti daugiau oro taršos tikrinimo technikos, įvesti GPS sistemą ir praveisti dar vienus grunto tikrinimo kursus visiems baltiečiams.

Kaip jau galite matyti iš JAV gamtosaugos programos Baltijos kraštams apibūdimo, jos įgyvendinimui kelių šimtų tūkstančių dolerių ne užtektų. Jeigu galėtum apytikriai iš atminties pateikti išleistas dolerių sumas, jos maždaug taip išsidėstytų: vienok noriu įspėti, kad su visais, ypač pirmųjų metų, projektais nebuvau susipažinęs ir visų institucijų įrašų ne žinau, tad suma turėtų būti kur kas didesnė. Pavyzdžiui, esame keletą kartų apskaičiavę, kad EPA 5 regionas ir jo partnerystės valstybės Baltijos programoms išlaikyti vien specialistų algoms ir administracinėms išlaidoms išleisdavo apie 300-350,000 dol. per metus. Tad, galima drąsiai sakyti, kad Lietuvai per penkerius metus teko mažiau nei 300,000.

Ignalinos apsaugai sustiprinti (Energetikos departamentas-US AID) išleido per 1,000,000 dol.; Aplinkos inves-

tinio fondo įkūrimui (US AID) — 500,000 dol.; Industrinės taršos prevencijai (World Environment Center-US AID) per 250,000 dol.; EPA programoms — technika, kelionės, vietinės išlaidos (US AID) apie 600,000 dol.; EPA 5 regionas ir Vidurio vakarų valstijos — algos ir t.t. — 300,000 dol.; Mažeikių naftos peržiūra (EPA) 50,000 dol.; nupirktai tikrinimui technika (EPA) 10,000 dol.; Illinois ir Wisconsin valstijų dovanota (naudota) technika 50,000 dol.; ESRI Corp., ARC-Info licensijų dotacija — per 200,000 dol.; dviejų iš Lietuvos atkviestų specialistų pusantų metų stažuotė (Chicago Water Reclamation District) daugiau kaip 200,000 dol. Bendra suma būtų per 3,310,000 dol.

O dėl tų naudotų kompiuterių... 1992 m. Aplinkos apsaugos departamentui pasiuntėm tuos, kuriuos regionas ėmė iš savo apyvartos. Juos Lietuvoje išskirstė po atskiras sritis ir kai kuriuos pasilikom pačios ministerijos padalinuose. Kiek jie ten tarnavo, nežinau, nes ta sena technika negali įsijungti naujos ir tinklaus. Buvau anais metais nestebintas, sužinojęs, kad Fiziologų instituto darbuotojai maždaug tris-keturis senuosius kompiuterius buvo įkinkę į Vilniaus oro taršos tikrinimo sistemą, kur jie kaupė duomenis iš tikrinimo instrumentų. O naują kompiuterinę sistemą Lietuvoje įtaisyti JAV kainavo 100,000 dol. (Estijoje arčiau 140,000 dol., tad gal dėl to ir kilo neaiškumų).

—Iš Jūsų išsamesnės paaiškinimo galime susidaryti tikslų vaizdą apie Lietuvos ir Baltijos kraštų gamtosaugoje rastas problemas ir EPA bei kitų institucijų pagalbą, stengiantis jas pašalinti. Tačiau buvęs Lietuvos aplinkos apsaugos ministras minėdamas pokalbyje aiškina, kad jam kuriant ministeriją nereikėjo jokių konsultacijų iš užsienio. Ar Jūs su tuo teigimu sutinkate?

—Jeigu žiūrėsim tik į techniką, tai sutikčiau su buvusio aplinkosaugos ministro prieštariais — technika genda ir pasensta. Bet kai šiuo metu dalyvaui konferencijoje ir matau lietuvių mokslininkus, pateikiant duomenis, pasinaudojus EPA modeliais, arba matau geologus ir chemikus, kuriant naujas taršos tikrinimo programas, arba „internete“, atskleidęs ministerijos puslapius, randu lengvai prieinamą informaciją, tuomet esu visiškai patenkintas savo ir savo kolegų amerikiečių įnašu į Lietuvos aplinkosaugos vystymo programą. (Nukelta į 5 psl.)

Danutė Bindokienė Seną kalendorių užverčiant

Visuomet truputį liūdna, kai kažkas užsibaigia, nors kartais pabaigos ir laukiame. Liūdra ir kai ateina laikas nukabinti nuo sienos labai suplonėjusį seną kalendorių, sutinkant naujus metus.

Seniesiems metams baigiantis, nejučiomis atsigręžiam atgal. Nors ne viską, kas įvyko metų slinktyje, prisimename su malonumu (ar galime taip nelogiškai tikėtis, kad gyvenimas susidėtų vien iš gerų dalykų), praeitis bent būsimo dienų užkulisiuose. Tai todėl ir laimingų naujų metų linkejojimai, ir liaudies tradicijoje užsilikę būrimai, kad galėtų užtikrinti laimę ateinančiais metais.

Nors kiekvienam žmogui svarbiausias yra jo asmeniškas gyvenimas, bet negalime visiškai užsidaryti tik savo mažame pasaulyje, kai aplink mus nuolat vystosi tiek daug įvykių, kurie anksčiau ar vėliau raitalais atbanguojančių iki mūsų, paliejančių kiekvieną individualiai. Sparčiai besikeičiančiame pasaulyje, skubančiame prie antrojo tūkstantmečio slenksčio, įvykių raida niekuomet nesustoja. Kaip ir asmeniškame gyvenime, pasikeitimai ar įvykiai ne visuomet yra pozityvūs, bet galima atrasti pakankamai šviesių kelių, kurie geresnę pasaulio ateitį.

Amerikos žiniasklaida metų pabaigoje mėgsta paminėti svarbiuosius įvykius. Kadangi mes gyvename dviejuose pasauliuose: savo aplinkos kasdienybėje, ir tame, kuris toli, anapus Atlanto, prie Baltijos jūros, tad mums rūpi viskas, kas atsitinka ir čia, ir ten.

Kartais įvykiai tuose abiejuose pasauliuose yra labai panašūs. Pavyzdžiui, visus sukrėtė dviejų, savo gyvenimo būdu labai skirtingų, moterų mirtis 1997 metais. Paryžiuje tragiškai žuvo populiarioji Džozios Britanijos princesė Diana, o kitoje pasaulio pusėje — Indijoje — Viešpats pas save pasiėmė Motiną Teresę, vargšų ir atstumtųjų globėją, dirbusią ir gyvenusią su pačiais vargingiausiais, gyvenimo labiausiai nuskriaustais Dievo vaikais. Lietuvoje visuomenė, ypač gyvenanti užsienyje, taip pat patyrė daug liūdesio dėl iškeliavusių amžinybės svarbių savo narių. Vienų netekimo skausmą išgyvena tik jų šeima, kitų — visa lietuvių.

Kadangi beveik visas pokario metais atvykusių lietuvių gretas jau pasivijusi senatvė, gi-

laus netekties kartelio galime tikėtis ir ateinančiais metais.

Praejusiais metais pasaulio agresoriai tebesikėsino į silpnusius. Komunistinės Kinijos slobinas prarijo Hong Kongą ir dairoi į Taivaną. Rusija tebegrasina atsukti nugarą NATO ir nebekeps ruoti su Vakarais, jeigu į tą organizaciją bus priimtos Baltijos valstybės. Tuo tarpu Lietuvos gyventojai, rinkdami sau prezidentą, pirmame balsavimų rate atmetė tautos didvyrį ar net vakarieti lietuvį Valdą Adamkų, kuris, atsisakęs patėgus ir užtarnauto pensininko poilsio užjūriuose, grįžo į tėvynę jai atiduoti visas likusias savo jėgas ir dienas. Jeigu ir ši sekmadienį balsų daugumą atiduos už prorytiškiekį Artūrą Paulauską, artimoji Lietuvos ateitis neatrodo per daug šviesiai. Labiausiai mus žeidžia Vakarų žiniasklaidoje užuominos, kad lietuviai nebrangina savo laisvės ir vėl vaiksi „rausvas praeties svajones“.

Tačiau praėjusius metus dominavo ne vien politinės žinios. Amerikos paleistas erdvelaivius „Pathfinder“ sėkmingai pasiekė Marsą ir atliko tyrimus, pateikdamas mokslininkams daug naujų vertingų duomenų. Jis taip pat įrodė, kad ne visuomet darbo vertę galima matuoti išleistų pinigų sumomis ar technikos didingumu. „Pathfinder“ buvo labiau panašus į vaikų žaislą kaip į erdvių tyrinetoją, vienok jis atliko daug, negu masyviniai erdvelaiviai.

Anglijos mokslininkams pavyko „nukopijuoti“ avi, vardu Dolly, o Amerikoje gfmė septynetas vaikūčių, vaisingumo vaistų pagalba. Abu įvykiai — nors labai nevienodi — sukelė nemažai diskusijų: ir už, ir prieš. Genetinė manipuliacija visuomet atliepia eventualaus nužmoginimo užuominą, tad sukelia abejonių ir neįtakumo tiek dvasininkajai, tiek medicinai, tiek eiliniams piliečiams.

Užvertėme paskutinį 1997 m. kalendoriaus lapą. Kiekvienas susikaupiamas ties linkejojais ir sau, ir savo artimiesiems, ir visam pasauliui. Norime palinkėti pačių geriausių, ne tik šių naujų metų, bet ir visos jų eilės. Norime palinkėti ir Lietuvai, pasirodusiai balsuoti už prezidentą, išrinkti tik tokį, kuris jai užtikrins demokratišką, krikščionišką ir šviesią ateitį.

Linkime visiems „Draugo“ skaitytojams: ilgiausių, sveikiausių, laimingiausių metų!

KUDIRKOS

(VINCAS - ALEKSANDRAS - ALGIRDAS)

Zanavykų krašto kultūrinė iškarpą
ALEKSANDRAS KUDIRKA
(Tęsinys)

20

Stoty tuomet buvo traukinių susigrūdimas ir tikra anarchija, nes buvo demobilizuota kariuomenė. Kiekvienas kareivis su ginklu rankose skubėjo į namus, neprisilaikydamos jokios tvarkos. Traukinys nuvažiuodavo viena geležinkelio stotį ir vėl stovėdavo ištisas valandas, kada bus laisvas kelias. Su dideliu vargu aš pagaliau, stovėdamas ant vagono laiptų ar gulėdamas ant vagono stogo, pasiekiau Fastovą — geležinkelio stotį apie 50 kilometrų nuo Kijevo. Nuo čia traukiniai į Kijevą jau nebejo, vaikščiojo tik šarvuotas lenkų traukinys, kuris saugojo vienintelę geležinkelio liniją į

Varšuvą (regis, Kijevas — Zitomiras — Rovno — Varšava). Kiti keliai raudonarmiečių jau buvo užimti.

1920 m. birželio mėnesį lenkai ir ukrainiečiai su Petliura ir Pilsudskiu buvo užėmę Kijevą. Raudonarmiečiai po metų laiko juos apsupo, išvarė iš Kijevo, o lenkai traukėsi link Varšuvos. Lenkų ir ukrainiečių užimtoje teritorijoje šeimininkais save laikė ukrainiečiai. Būdamas kaime, mačiau jaunus lenkų kareivius, kurie blaškėsi ir ieškojo savo dalinio. Mažai, atrodo, kam lemta buvo grįžti į savo tėvynę.

Nuvargęs, nevalgęs, pėsčias pasiekiau Kijevo geležinkelio

stotį, kur stovėjo tik paskutinis lenkų ešalonas su civiliais gyventojais ir lenkų išblaškytais kareiviais. Aš prakalbėjau lenkiškai, jie davė man biskvitų ir siūlė važiuoti su jais į Lenkiją. Nežinau, ar laimingai jie nuvažiojo į savo sostinę. Geležinkelio stotis buvo kaip išmirusi — nė vieno žmogaus. Su punduliu ant petių, nieko nelaukdamas, pasiryžau pasiekti namus tuščiomis, be jokios gyvybės, gatvėmis. Vartai buvo visur uždaryti, pasislėpti kieme nebuvo galimybės. Girdėti buvo tik lenkų kosvaidžių traskėjimas ir pavieniai patrankų šūviai. Kažkur mieste dar vyko mušiai tarp ukrainiečių ir raudonarmiečių.

Atejam prie savo namo, nesutikdamas nei vieno žmogaus. Visi pasislėpė, kas kur galėjo, nes, kaip paskui sužinojau, tarp ukrainiečių ir samdomų kiniečių gatvėse

įvyko didelės kautynės. Saragas atidarė geležinius vartus. Gyventojai su vaikais sėdėjo rūsų. Žmona laikė ant rankų nusilpusią Dailę ir nudžiugę, pamatiusi mane. Laikė stebuklu, kad aš laike mūsų likau sveikas ir grįžau namo, kuomet mieste dar virė kova. Užvalgem atneštų surūdijusių lašinių, labai susirgom, nes kelias dienas buvom visai nevalgis.

Turiu dar pabrėžti, kad pietinio karo metu Kijevas bent dešimt kartų pereidavo iš rankų į rankas. Kariavo baltgardiečiai — Denikinas, Kolčakas, ukrainiečiai (nacionalistai), Petliuros šalininkai, lenkai su Pilsudskiu priešaky ir kitos smulkesnės grupės — partizanai Ukrainoje, su raudonarmiečiais.

Kijevas nuo bombardavimo smarkiai nukentėjo, buvo daug nekaltų žmonių ir nemaža išmirė nuo bado. Lai-

mei, mano įstaiga pradėjo paruošiamuosius darbus geležinkelio šakai statyti nuo magistralės į Vasilkovo miestą, netoli Kijevo. Mano šeima apsigyveno kaime, kur gyvenimas materialiai žymiai pagerėjo. 1920 m. Kijeve mirė žmonos motina.

Lietuvai atsikūrus 1918 m. Kijeve buvo paskirtas Lietuvos igaliojimo, atsargos pulkininkas Baltrušaitis, kuris rūpinosi pabėgėliais ir tautiečiais, užsilikusiais Rusijoje po Pirmojo pasaulinio karo. Sujudo lietuviai, pradėjo rūpintis grįžti į savo tėvynę. Vienintelis ešalonas su pabėgėliais išvažiuojo iš Kijevo 1921 m. liepos mėn. ir pasiekė Lietuvą tik rugpjūčio mėnesį (keliaavom apie mėnesį laiko). Mes po didelio vargo vos spėjome sutvarkyti dokumentus ir atvykome į geležinkelio stotį paskutinę dieną prieš ešalono išvykimą. Vitebsko mieste

ešalonas sustojo ilgesniam laikui. Nuėjau apžiūrėti miesto, susigundėm ir nupirkom slyvų Dalytei. Ji susirgo dizenterija, ir tik su dideliu vargu ją pasiekė išgelbėti. Geležinkelio stoty Sebeze (prie pat Latvijos ir Rusijos sienos) patikrino visų daiktus ir dokumentus. Reikėjo padėti nemažai pastangų, kad nekonfiskuotų mūsų vežto pianino. Kai kurie kelninkas Baltrušaitis, kuris rūpinosi pabėgėliais ir tautiečiais, užsilikusiais Rusijoje po Pirmojo pasaulinio karo. Sujudo lietuviai, pradėjo rūpintis grįžti į savo tėvynę. Vienintelis ešalonas su pabėgėliais išvažiuojo iš Kijevo 1921 m. liepos mėn. ir pasiekė Lietuvą tik rugpjūčio mėnesį (keliaavom apie mėnesį laiko). Mes po didelio vargo vos spėjome sutvarkyti dokumentus ir atvykome į geležinkelio stotį paskutinę dieną prieš ešalono išvykimą. Vitebsko mieste

ešalonas sustojo ilgesniam laikui. Nuėjau apžiūrėti miesto, susigundėm ir nupirkom slyvų Dalytei. Ji susirgo dizenterija, ir tik su dideliu vargu ją pasiekė išgelbėti. Geležinkelio stoty Sebeze (prie pat Latvijos ir Rusijos sienos) patikrino visų daiktus ir dokumentus. Reikėjo padėti nemažai pastangų, kad nekonfiskuotų mūsų vežto pianino. Kai kurie kelninkas Baltrušaitis, kuris rūpinosi pabėgėliais ir tautiečiais, užsilikusiais Rusijoje po Pirmojo pasaulinio karo. Sujudo lietuviai, pradėjo rūpintis grįžti į savo tėvynę. Vienintelis ešalonas su pabėgėliais išvažiuojo iš Kijevo 1921 m. liepos mėn. ir pasiekė Lietuvą tik rugpjūčio mėnesį (keliaavom apie mėnesį laiko). Mes po didelio vargo vos spėjome sutvarkyti dokumentus ir atvykome į geležinkelio stotį paskutinę dieną prieš ešalono išvykimą. Vitebsko mieste

paprastai išleisti kartu su kuriuos asmenis su šeimomis iš mūsų vagono, su kuriais gražiai sugyvenome ir padavome vieni kitiems. Tokiu būdu mes išvengėme karantino su parazitais ir nelankėme pirties.

Atvažiuojame į Kauną — tuo metu laikinąją Lietuvos sostinę. Geležinkelio stoty sutikau kelis mokslo draugus ir pažįstamus. Jie man pasakė, kad Kaune apsigyventi neįmanoma, nes laisvų butų visiškai nėra. Nutarėm vykti į Jonavos miestelį ir laikinai apsigyventi. Miesto burmistras Ralys — gydytojas iš profesijos, Iliados ir Odisejos iš lotynų kalbos vertėjas, man davė privatų darbą už gerą atlyginimą. Padariau iš Jonavos miesto planą originalo, kuris buvo pas grafinę Kasakauskienę, nuorašą ir atlikau kitus geodezinis darbus.

(Bus daugiau)

RENGINIAI ČIKAGOJE

1998 METAI

SAUSIO MĖN.

9 diena — „Jaunimo centro veikla plakatuose“ parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

10 diena — Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos lietuvių choro linksma vakaris mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Pradžia 6 v.v.

11 diena — Koncertas 12 val. PLC, Lemonte, Lietuvių Dailės muziejuje. Rengia LB Kultūros taryba.

— Prel. Juozo Prunskio pagerbimas 1 val. p.p. Ateitininkų namuose. Ruošia Ateitininkų namų valdyba.

— Lietuvos Vytų choro metinis pokylis su trumpa choro programa 3 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje.

18 d. — Religinį koncertą, prisiminimui kovojusių ir žuvusių už Lietuvos laisvę, Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke ruošia „Dainavos“ ansamblis.

— JAV LB Brighton Parko apylinkės narių metinis susirinkimas M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių. (4420 S. Fairfield Ave.).

— Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos minėjimas 12:30 val. p.p. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje. Rengia M. Lietuvos lietuvių dr. ja.

25 diena — „Saulutės“ ruošiamas koncertas Jaunimo centre.

— Metinė jūrų skaučių ir skaučių Klaipėdos dienos sueiga. 9 val. r. šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje. 10 val. r. iškilminga sueiga PLC, Lemonte.

30 diena — Dail. Eglės Brėdikienės tapybos parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

VASARIO MĖN.

1 diena — Lietuvos Vytų Vidurio Amerikos apygardos metinis pokylis „Lietuvos nepriklausomybės besidžiaugiant“, 4 val. p.p. Martiniuko pokylis salėje, 2500 W. 95 St., Evergreen Park, IL.

— Lietuvos Vytų tautinių šokių šokėjų grupės pietų koncertas PLC, Lemonte, 12 val. (po šv. Mišių).

8 diena — JAV LB Brighton Parko apylinkės v-bos ruošiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Pradžia 10 val. r. šv. Mišiomis parapijos bažnyčioje.

— Smuikininko Vilhelmo Čepinskio ir pianistės Linos Šatkutės koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių radijas.

15 diena — ALTo rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Maria mokyklos salėje. Pradžia 2 v. p.p.

— Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas PLC didžiojoje salėje.

20 diena — Vasario 16 parodos — „Algimanto Kežio retrospektyva“ atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

21 diena — Užgavėnių šiuo 6 val. vak. Balzeco

lietuvių kultūros muziejuje. Rengia M. Lietuvos lietuvių draugija.

22 diena — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės „blynų balius“ Šaulių namuose.

— Poeto Henriko Nagio minėjimas — literatūros vakaras lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte. Rengia LB Kultūros taryba

KOVO MĖN.

1 diena — Tradicinė skautų ir skaučių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

8 diena — „Margučio II“ radijo laidos vakariene Jaunimo centre.

— Vytauto. Didž. šaulių rinktinės VI. Putvio minėjimas Šaulių namuose.

— Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo — Kovo 11 d. paskelbimo minėjimas PLC, Lemonte. Šv. Mišios 11 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje. Akademinė ir meninė dalis 12:30 v.p.p. PLC didž. salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos valdyba

15 diena — JAV LB Lemonto apylinkės valdybos narių metinis susirinkimas PL cendro didž. salėje.

22 diena — „Laisvės puotą“, paminėti 80 metų sukaktį 1918 m. vasario 16 d. paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės, Willowbrook Ballroom salėje, 8900 S. Archer Ave. Rengia LB Vid. Vakarų apygardos valdyba.

29 diena — „Draugo“ metinis koncertas Jaunimo centre. Atlieka „Aras“ iš Toronto.

BALANDŽIO MĖN.

3, 4 ir 5 diena — Akademinio Skautų sąjūdžio ruošiamos Studijų dienos, Woodstock, IL.

5 diena — Verbų sekmadienio Religinės muzikos koncertą 2 val. p.p. bažnyčioje rengia Šv. M. Marijos Gimimo parapija Marquette Parke.

16 diena — Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

18 diena — „Klumpės“ Punksko lietuvių ansamblio koncertas Cicero Šv. Antano parapijos salėje. Rengia LB Kultūros taryba.

19 diena — Punksko lietuvių ansamblio „Klumpė“ koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

26 d. — Lietuvių Operos pastatymas Johann Strauss operetės „Čigonų baronas“ 3 val. p.p. Morton East auditorijoje.

— Smuikininko Vilhelmo Čepinskio ir pianistės Linos Šatkutės koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių radijas.

15 diena — ALTo rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Maria mokyklos salėje. Pradžia 2 v. p.p.

— Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas PLC didžiojoje salėje.

20 diena — Vasario 16 parodos — „Algimanto Kežio retrospektyva“ atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

21 diena — Užgavėnių šiuo 6 val. vak. Balzeco

lietuvių kultūros muziejuje. Rengia M. Lietuvos lietuvių draugija.

22 diena — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės „blynų balius“ Šaulių namuose.

— Poeto Henriko Nagio minėjimas — literatūros vakaras lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte. Rengia LB Kultūros taryba

22 diena — „Margučio II“ radijo laidos vakariene Jaunimo centre.

— Vytauto. Didž. šaulių rinktinės VI. Putvio minėjimas Šaulių namuose.

— Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo — Kovo 11 d. paskelbimo minėjimas PLC, Lemonte. Šv. Mišios 11 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje. Akademinė ir meninė dalis 12:30 v.p.p. PLC didž. salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos valdyba

15 diena — JAV LB Lemonto apylinkės valdybos narių metinis susirinkimas PL cendro didž. salėje.

22 diena — „Laisvės puotą“, paminėti 80 metų sukaktį 1918 m. vasario 16 d. paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės, Willowbrook Ballroom salėje, 8900 S. Archer Ave. Rengia LB Vid. Vakarų apygardos valdyba.

29 diena — „Draugo“ metinis koncertas Jaunimo centre. Atlieka „Aras“ iš Toronto.

3, 4 ir 5 diena — Akademinio Skautų sąjūdžio ruošiamos Studijų dienos, Woodstock, IL.

5 diena — Verbų sekmadienio Religinės muzikos koncertą 2 val. p.p. bažnyčioje rengia Šv. M. Marijos Gimimo parapija Marquette Parke.

16 diena — Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

18 diena — „Klumpės“ Punksko lietuvių ansamblio koncertas Cicero Šv. Antano parapijos salėje. Rengia LB Kultūros taryba.

19 diena — Punksko lietuvių ansamblio „Klumpė“ koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

26 d. — Lietuvių Operos pastatymas Johann Strauss operetės „Čigonų baronas“ 3 val. p.p. Morton East auditorijoje.

— Smuikininko Vilhelmo Čepinskio ir pianistės Linos Šatkutės koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių radijas.

15 diena — ALTo rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Maria mokyklos salėje. Pradžia 2 v. p.p.

— Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas PLC didžiojoje salėje.

20 diena — Vasario 16 parodos — „Algimanto Kežio retrospektyva“ atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

21 diena — Užgavėnių šiuo 6 val. vak. Balzeco

Vytauto Žemkalnio gimnazijoje, Panevėžyje, š.m. ankstyvą rudenį įvyko buvusių mokinių ir mokytojų susitikimas. Dabar, švenčių proga, E. Urbonas (stovi dešinėje) visiems panevėžiečiams siūnia ir tokius sveikėnimus: „Tik pėdos sniegu / Aplink balta balta tyla / Ir stovime tam baltume nustebe, tylus / Puriu sniegu lyg duknomis lengvom užklotas / Sapnuoja žiedus mūsų sodas / Dar turime medaus / Skalsi dar mūsų duona... / Tai dėkui, Viešpatie, už tą likimą dosnų / Už jaukią šviesą apsnigtų tylių namų. — Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikina Vytauto Žemkalnio gimnazijos direktorius Eugenijus Urbonas“.

14 diena — Šakietų klubo pusmetinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinktinės namuose.

17 diena — „Laiskai lietuviams“ metinė šventė Jaunimo centre.

— Tauragės lietuvių klubo gegužinė Šaulių namuose.

22 diena — Suvalkiečių draugijos narių pusmetinis susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

22 ir 23 diena — Poezijos pavasaris Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

24 diena — Suvalkiečių dr-jos gegužinė V.D. Šaulių rinkt. namuose.

BIRŽELIO MĖN.

7 diena — Čikagos ateitininkų Šeimos šventė ir Ateitininkų namų gegužinė.

14 diena — Tragiškojo birželio įvykių minėjimas 12:30 v.p.p. PLC didž. salėje, Lemonte.

21 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Joninių vakaras Šaulių namuose.

28 diena — Tauragės lietuvių klubo narių pusmetinis susirinkimas Šaulių namuose.

LIEPOS MĖN.

5 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Šaulių namuose ruošiamą gegužinę žurnalui „Trimitas“ paremti.

12 diena — Anglijos lietuvių klubo gegužinė Šaulių namuose.

2 diena — „Draugo“ gegužinė Marijonų vienuolyno sode prie „Draugo“.

9 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės gegužinė šaulių namuose.

16 diena — JAV LB Vid. Vakarų apygardos gegužinė 12 val. PLC sodelyje, Lemonte.

6 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Tautos šventės minėjimas šaulių namuose.

12 diena — Dr. A. Lipskio meno darbų paroda ir jo naujos poezijos knygos sutiktuvas PLC, Lemonte, Lietuvių Dailės muziejuje. Rengia LB Kultūros taryba.

13 diena — JAV LB Lemonto apylinkės valdybos ruošiamą pietus PL centro didž. salėje.

11 diena — „Girių aidas“ — partizanų koncertas Cicero Šv. Antano parapijos salėje.

11 diena — „Girių aidas“ — partizanų koncertas Jaunimo centre, Čikagoje.

— Šakietų klubo gegužinė Vytauto Didž. šaulių rinkt. namuose.

13 diena — JAV LB Lemonto apylinkės tradicinė gegužinė PL centro sodelyje.

20 diena — „Draugo“ metinis pokylis Martiniuko pokyliu salėje.

— Zarasiškių klubo gegužinė V.D. Šaulių rinkt. namuose.

27 diena — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų metinis pokylis Polonia Banquet salėje, 4604 S. Archer Ave., Čikagoje.

SPALIO MĖN.

4 diena — Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų metinė šventė: 3 val. p.p. šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje; 4 val. p.p. iškilminga vakariene su programa Jaunimo centro didž. salėje.

— Vytauto Didž. šaulių rinktinės gegužinė Šaulių namuose.

10 diena — „Girių aidas“ — partizanų koncertas Cicero Šv. Antano parapijos salėje.

11 diena — „Girių aidas“ — partizanų koncertas Jaunimo centre, Čikagoje.

— Šakietų klubo gegužinė Vytauto Didž. šaulių rinkt. namuose.

12 diena — Zarasiškių klubo pusmetinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

20 diena — Suvalkiečių dr-jos metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

29 diena — Anglijos lietuvių klubo narių metinis susirinkimas Šaulių namuose.

31 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose.

3 diena — Šakietų klubo metinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

6 diena — Tauragės lietuvių klubo narių metinis susirinkimas Šaulių namuose.

13 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Kučios šaulių namuose.

31 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose.

3 diena — Šakietų klubo metinis narių susirinkimas V.D. Šaulių rinkt. namuose.

6 diena — Tauragės lietuvių klubo narių metinis susirinkimas Šaulių namuose.

13 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Kučios šaulių namuose.

31 diena — Vytauto Didž. šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS (VEDIMAI) — PATAISYMAI
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIEUVIS, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendroves savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 i valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

VALOME

KILIMUS, BALDUS

IR GRINDIS

J. BUBNYS

773-737-5168

MIDWEST DOCUMENT SERVICE, INC.
6000 W. 79 St. (artima aukština)
Burbank, IL 60459
Tel. 708-430-2828
Fax 708-599-2261

Teikia šias paslaugas:
• Biznio leidimų išsiėmimas (gerimų, IL, lošimų, ir kt.).
• Specialios pamokos ruošiantis laikyti JAV pilietybės egzaminus.
• Įvairūs legalūs vertimai (pagr. Europos kalbos).
• Patarnavimas išsiimant pasą:
• pasinėj ir imigracinės nuotraukos;
• JAV bei užsienio pasų išsiėmimas;
• notarai;
• Įgaliojimas atlikti visus biznio reikalus ("Power of Attorney" for a foreign country legal transaction).

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sažiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

Išnuomojamas 2 mieg. bt.
Brighton Pk. apyl.
Nerūkantiems,
vyr. amžiaus žmonėms.
Tel. 708-485-4961.

DRUGAI

FOR RENT
Quiet 2 bedrm. apt. stove, refig., new carpet & sanded floors. Brighton Park near Archer. \$485. Includes heat. Tel. 773-847-6577.

MIELI TAUTIEČIAI!

Tėvynės Sąjungos (L.K.) Čikagos skyriaus rėmėjų ir prof. V.Landsbergio vardu pirmiausiai dėkojame visiems už Jūsų paramą aukojant ir balsuojant už mūsų visų gerbiama kandidatą į Lietuvos prezidentus — prof. Vytautą Landsbergį.

Tačiau mūsų visų įdėtos pastangos nedavė tokių rezultatų, kokių visi troškome bei laukėme.

Lietuva vėl atsidūrė lemtingoje kryžkeleje. Šiuo metu, einant į antrąjį prezidentinių rinkimų ratą, mes turime remti kandidatą, kuris vestų Lietuvos žmones vakarų demokratijos keliu į geresnį gyvenimą bei šviesesnę ateitį.

Todėl nuoširdžiai Jus kviečiame remti finansiskai ir balsuoti už **VALDĄ ADAMKŲ**, kandidatą į Lietuvos prezidentus, nes jis yra sažiningas ir geriausiai pasiruošęs atstovauti Lietuvą užsienyje, tęsti kovą už Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą ir dirbti Lietuvos žmonių labui.

Albertas J. Kerelis
Algirdas J. Stepaitis
Edvardas Zabarskas
Tadas Bukaveckas

Čekius rašykite:
„ADAMKUS FOR PRESIDENT OF LITHUANIA“
STANDARD FEDERAL BANK, Attn. Barb
715 Plainfield Road, Willowbrook, IL 60521.

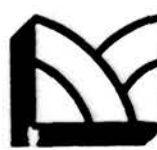
Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos
Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

RITA, RITUTE, RITULYTE,
TIK JAU TU
NEIK BALSUOTI!

Nes tam, kad balsuoti, reikia ir šiek tiek protelio turėti. O jo, pasiklausius tavo išvedžiojimų, nedaug ir turi, nors visada didžiudamasi pabrėži, kad esi baigusi aukštusius mokslus Lietuvoje.

Nepriklausomybės dėka, žinok tu, vėpla, sėdi čia Amerikoje, kaip ir daugelis dabar atvykusių tautiečių, norinčių užsidirbti dolerių, kad geriau gyventum. Viskas žmogiška, visi gi nori geriau gyventi, tačiau kai tu, Rita, didžiudamasi savo aukštaisiais mokslais, pareiški, jog neisi balsuoti, kažkaip nesiderina tavo mąstymas su aukštaisiais mokslais.

Neisi balsuoti, sakai, todėl, kad pasaulis pagaliau pramatyty, kokia netikusi ta Lietuva yra... Iš septynių kandidatų išsirinkti vieną — tavo vištelės protui per didelis krūvis. Dabar liko du kandidatai, o tu vis galvoji: tegu pasaulis pamato, kokia netikusi Lietuva yra...

Tu gi, Rita, tipiškai „trečios jėgos atstovė“, kuri gyvenime iriasi, besiklausant gandų, neskaitant laikraščių, nesuovikiant, kas kalbama per radiją ir ką porina žmonės per televiziją — nesuoviki, kas dedasi pasaulyje ir ką reikia daryti, kad visiems būtų šiek tiek geriau.

Buvo laikas, kai, matyt, skubėjai ir kažkokius „rinkimus“, i tuos „visaliaudinius“, kai ir vištelės protelio užteko, kad įmesti biuletenį į balsadėžę, net nežiūrint, už ką balsuoji. Balsavai ar ne, vis tiek už „vieną tiesą“ buvo 99.99 procentai balsų.

Ir matai, Rita, kas dedasi, kai tokie kaip tu pradėjo balsuoti. Tokie, kaip tu, kurie dar dabar nesugeba atskirti dešinės nuo kairės, arba raudonos nuo žalios...

Jau šypsosi velniai, jau trina rankas, tikėdami, kad pergale arti tokių, kaip tu, Rita, pabandžiusių balsuoti, save laikantių protingais, dėka.

Neik, Rita balsuoti, nes dar kai tu pareikši savo valią, tai tikrai velniai juoksis, — ne tik tavo gatvė, o visam pasauly.

Iš Lietuvos juoksis.

Ervinas Pėteraitis

Evanston, IL

DVI KNYGAS
PERSKAIČIUS

„Partijos Auksas“

Rugėjo — spalio mėnesiais lankiausi Lietuvoje pasiklausyti dabartinių politinių vėjų. Tėvynėje ir pažūrėti kaip sekasi tolimesni išsilavinimo darbai jau iš korumpuotos postkomunistinės nomenklatūros. Viešnagės pradžioje pripuolamai ir rankas pakliuvo Igorio Buničiaus knyga „Partijos auksas“, kuri mane tuojau sudomino. Ilgiau sustojau prie skyrelio 13 puslapyje: „Atsimink, meldžiamasis, sako Leninas, kreipdamasis į Bonč-Brujevičių, į Rusiją man nusispjaut, nes aš bolševikas“... Toliau buvo aprašymai, kaip žiauriai po revoliucijos bolševikai plėšė Rusiją, kraudami partijos turtą. Man grįžo prisiminimai iš mano pirmo vizito Lietuvoje 1971 — Lenino šimtojo gimtadienio metais. Lietuva „puošėsi“ veliavomis ir plakatais: „Leninas gyvas, Leninas gyvena, Leninas gyvena“, „Šlovė Leninui“, ir t.t....

Skaitant knygą, manęs neapleido mintis: o Lietuvoje, kam tada buvo į Lietuvą nusispjaut, nes „aš bolševikas ar komunistas“? O ir dabar, kam

dar vis tiek į Lietuvą nusispjaut, nes aš komunistas, ar dedėpistas, ar pažangistas, ar šiaip sau oportunistas-karjeristas?

Per visą viešnagės mėnesį buvau apsėstas tų neišsklaidomų minčių: Kodėl? Kodėl taip ilgai tėvynainiai leidžiasi už nosies vedžiojami ir senosios „šaikos“ apvagiami? Kodėl taip ilgai ir toliau leidžiasi suvedžiojami melų, šmeižtų ir demagogijos? Jug aš pats savo ašarotomis akimis mačiau Baltijos kelią ir sekiau visą išsilavinimo eigą... Mačiau tautą šaukiančią laisvę! Tai kodėl vis dar tokia visiška disorientacija?

„Lūžis prie Baltijos“

Neseniai Los Angeles viešdama, Gražina Landsbergienė padovanojo ką tik išleistą Vytauto Landsbergio knygą „Lūžis prie Baltijos“. Praleidau visą savaitę, skaitydamas labai atidžiai, su pergalojimo pertraukomis. Plačiau susipažinau su Sąjūdžio pradžia ir veikla. Su įdomumu perskaičiau apie Landsbergių giminę bei jų daugelio metų atsida-
vimą tėvynės laisvinimo ir atgimimo darbams. Įdomiai buvo aprašytos visokios užkulisinės veiklos ne tik maskviečių, bet ir mūsų brolių partiečių bei KGBistų. Vakarai nesukubėjo Lietuvai padėti, o Rytai visokiais būdais trukdė. Verta buvo atnaujinti bei papildyti žinias ir apie kruvinuosius įvykius... Resultatai — fantastiškas! Pasijutau lyg gavęs Lietuvos išsilavinimo eigos tikrą perspektyvinį vaizdą.

Lietuva, kur eini?

Sudėjus abiejų knygų turinius bei vėliausius išpūdzius, man parūpo ateitis. Taip, nepriklausomybė atstatyta, bet pamatai labai trapūs. Taip norėtusi būti optimistu ir matyti šviesą tunelio gale! Bet argi galima elgtis kaip stručiui, panėrusiam smėlyje galvą, kad nematytų daugybės pavojų. Žmonės supriešinti, sumaišyti, šaukia kaip romėnai — duonos ir žaidimų.

Tiesa, paskutiniai Seimo rinkimai lyg ir rodė, kad pagaliau tauta atsibudo, suprato ir pamatė, kaip Markso pažadus tęsė buvusi nomenklatūra, išpardavusi ir susigraibiusi valstybės turtą, sudariusi tobulas sąlygas mafijai veikti, muitus graibstyti, „pilstuku“ prekiauti, bankus išiekvoti; kaip sugrįžę sovietiniai teisimai nubaudžia senutę, o išteisina bankų vagis ir visus „šaikos“ narius pagal pareidymus.

Julius Jodelė

Hermosa Beach, CA

AR ATEINA JOGAILA II

Be priešrinkiminių kelionių į Rusiją ir Lenkiją, A. Paulauskas, kalbėdamas Klaipėdoje pareiškė, kad svetimtaučiams nėra būtina mokytis ir vartoti valstybinę lietuvių kalbą. Lenkijos spauda, rašydama apie prez. kandidatus, A. Paulauską laiko „savo žmogumi“, ypač kad jo antroji žmona yra lenkė.

Pirmasis prezidento rinkimų ratas, o ypač prez. kandidatų apklausinėjimai, kuriuos mateme per ALTV gruodžio 20 d. aiškiai parodė, kad Lietuvos rinkėjai yra mažai pasikeitę ar pasimokę po 1992-1993 m. rinkimų. Tada visi rinkėjai pasakojo, kad balsavo už Sąjūdį ir S. Lozoraitį, o išrinko LDDP ir A. Brazauską. Ar būtų ko nustepti, jei an-

Išėjo tėvelis, išėjo motinėle, išėjo visi vaikai į mišką...

trame rinkimų rate visi rinkėjai balsuotų už V. Adamkų, o išrinktų A. Paulauską, kuriu, pagal jo elgesį ir darbus, gali daug kas rūpėti, bet tik ne lietuvių tautos gerovė ar ateitis.

J. Tamkutonis
Chicago, IL

KVIEČIU DABAR
BALSUOTI UŽ VALDĄ
ADAMKŲ

Pirmuose rinkimuose į Lietuvos prezidentus balsavau už prof. V. Landsbergį, nes esu įsitikinęs, kad jis nusipelnė būti Lietuvos prezidentu, tačiau demokratiniame valstybėje lemia balsuotojų dauguma. Tolimesnė balsavimo eiga yra ypatingai svarbi. Kiek žinau, prof. V. Landsbergis ir Valdas Adamkus yra seni pažįstami, tad, tarp jų turėtume tikėtis darnaus bendradarbiavimo ir sugyvenimo, dirbant geriamam Lietuvos labui.

Visai kas kita, jei Lietuvos balsuotojai pasirinktų A. Paulauską. Tai vėl būtų didelis žingsnis atgal. Konfrontacija tarp Seimo, vyriausybės ir prezidento testusi ilgą laiką, kas vėl labai sulėtintų Lietuvos pažangą. Užuo prez. A. Brazausko rekomenduojamos vienybės prasidėtų rietenos, o jų pasekmes sunku iš anksto numatyti.

Dar gerai, kad prof. V. Landsbergis ir toliau lieka Seimo pirmininku. Tai labai svarbios pareigos ir jis užtikrina ilgesniam laikui pastovumą valdžioje. Visi, kurie linki Lietuvos valdžiai darnaus sugyvenimo ir nori užtikrinti valstybės politinį pastovumą, antrame rinkimų rate atiduokime savo balsą už būsimą Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų.

Edvardas Zabarskas
Orland Park, IL

MŪSŲ PINIGAIŠ MUS
JUODINA

Prieš mano akis II laida „Žydų tautos tragedijos Lietuvoje pradžia“, parašyta dr. S. Ginaitės profesoraitės Toronto York universitete, žinomam kaip kairiųjų profesorų lizdas.

Dr. S. Ginaitė jau kelinti metai gauna po kelis Marijos Aukštaitės stipendijų fondo tūkstančius, su kuriais galėjo ir išleisti lietuvių teršiančios antrąją laidą knygeles, kurioje yra pilna netikslumų. Štai apie kunigus rašo: „Tam tikro poveikio, skleidama psichologines antipatijas žydams, turėjo Bažnyčia, kuri amžiais kaltino žydus Kristaus nužudymu“. Nemažai išsivijos publicistų, vis kaltina žydus kaip H. Kalnį, J. Vaiceliūną, J.

Prunskis, A. Musteikis ir kiti“. Štai toliau rašo: „Lietuvių žydšaudžių buvo 1%, t.y. būtų apie 40,000“.

Man, dar vaiku būnant, tuo metu neteko girdėti, kaip ji rašo, kad Lietuvoje 1942 metais būtų 20 policijos batalionų, kuriuose tarnavo 8,388 žmonės. Įdomu, kaip ji suskaiciavo, kai kitur visgi duoda apskritus skaičius. Kaip Lietuvoje buvo 200,000 žydų ir išliko tik apie 8,000. Toliau rašo, kad jos šeima nerėmė komunistų. Tad kaipgi ji pati buvo arši komunistų partijos narė ir su ginklu kovojo Vilniaus krašto miškuose, „Mirties okupantams“ būryje. Atrodo, kad su šautuvėliu nešoko lenciūgelio, o naikino nekaltus Lietuvos žmones. Ji padėjo įgyvendinti komunistinį režimą Lietuvoje.

Nesuprantu, kas valdo ir skiria šio fondo stipendijas profesoriams, o ne studentams. Kai pernai buvo padavusios keturios lietuviškaitės prašymus, nieko negavo.

Kaip galima, kad mes patys savo pinigais padedame teršti savo vardą.

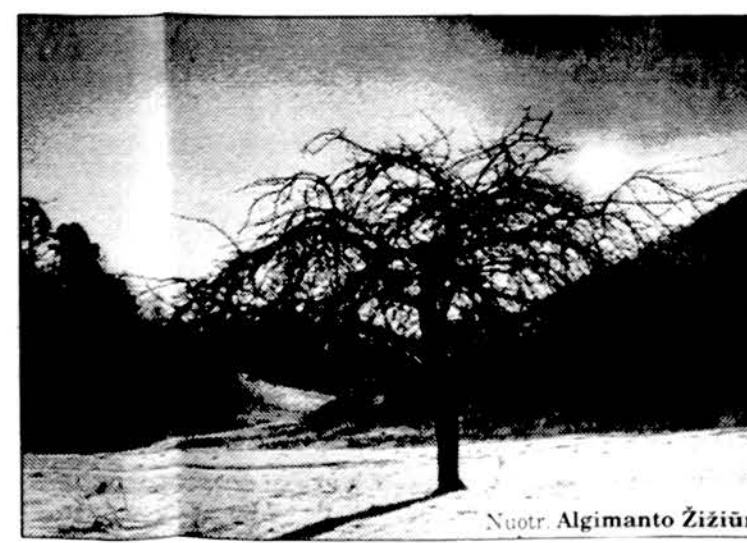
Stasys Prakapas
Toronto, Ont., Canada

GAMTOSAUGA
BALTIJOS KRAŠTUOSE

Atkelta iš 3 psl.

—Kas, Jūsų nuomone, visų pirma taisytiną Lietuvos gamtos apsaugą?

—Visų pirma noriu pažymėti, kad matyti aiški pažanga iš gamtosaugos taško. Kur tik eini, randi vandenvilės projektą, vandens tiekimo firmos ir miesteliai rūpinasi geriamo vandens kokybe. Ne tik kalbama, bet kuriamos programos savartynų tvarkymui. Oro padėtis ateityje blogės, nes transporto spūstis didės. Problemos, kur dabar jau aiškiai numatomos, reikalauja bendrų ministerijos, savivaldybių ir apskričių sprendimų. Jau matyti didesnė atsakomybė dėl ūkio taršos priežiūros ir kontrolės. Požeminio vandens apsauga

Nuotr. Algimanto Žiziūno

A.†A.
RIMGAUDUI ŠVOBAI

mirus, mūsų mielai sesei REGINAI, taip staiga netekusiai gyvenimo draugo, mylimo Vyro, reiškiam gilią užuojautą.

Detroito Lietuvos Dukterys

A.†A.
Dr. ALDONAI BIRUTIENEI

mirus, sūnui ALGIUI BIRUČIUI ir jo žmonai JOLITAI reiškiam giliausią užuojautą.

Severina ir Nardis Juškai
Vanda ir Zenius Petkai
Genė ir Rimvydas Rimkai

Brangiai mamytei

A.†A.
APOLONIJAI KOKLIENEI

mirus, „Saulutės“ narei DANUTEI DIRVONIENEI reiškiam užuojautą ir kartu liūdime.

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

Mielą DANUTĘ DIRVONIENĘ ir jos šeimą, netekus Motinos, Uošvės ir Močiutės

A.†A.
APOLONIJOS KOKLIENĖS

nuoširdžiai užjaučiame.

„Žiburelio“ vaikučiai, mokytojai ir tėveliai
ir
Amerikos lietuvių Montessori draugija

Tu išėjai, mes čia vieni palikom,
Gaivina mus tikėjimo malda gili...

A.†A.
VITALIUI ŽUKAUSKUI,

„Aukuro“ garbės nariui, iškeliavus Amžinybėn, liudėsio ir gilaus skausmo prislėgtą jo mylimą žmoną MARIJĄ ir sūnų ANTANĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

„Aukuras“
Hamiltono lietuvių dramos teatras

A.†A.
MARIJONUI OSTRAUSKUI

mirus, reiškiam nuoširdžią užuojautą sūnui, mūsų mielam tarybos pirmininkui ALGIRDUI OSČIUI su žmona REGINA, anūkams ALMAI, RITAI, RONALDUI ir jų šeimoms bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Lietuvių Fondas

A.†A.
ALDONAI RIMKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų LINĄ ir artimuosius.

Amerikos Balso
lietuvių redakcija

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Balsavimas Lietuvos prezidento rinkimų antrame rate jau ši sekmadienį, sausio 4 d., nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų, Lietuvos generalinio konsulate, 6500 S. Pulaski Rd. (Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus pastatė). Jeigu manote, kad jūsų biuletenis paštu nespės pasiekti Lietuvos ambasada Vasingtone iki sausio 4 d., galite ateiti į konsulatą ir čia atlikti savo pilietinę pareigą Lietuvai. Būtinai atsinešti galiojantį Lietuvos pasą. Balsuokime visi!

Sausio 10 d., šeštadienį, 6 val. vak., Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios choras (Brighton Park) rengia smagų linksmavakarių parapijos mokyklos saleje, 4420 S. Fairfield Ave. Visi, kurie neturėjo progos sutikti Naujuosius metus didžiuliose renginiuose, turėsite ją ši kartą, o turėjusieji — galėsite tą malonumą pakartoti (juk linksmybių niekada nebus per daug!). Bus programa, muzika, šokiai, užkandžiai ir vakarienė. Visi labai laukiami. Choriui vadovauja muz. Algimantas Barniškis.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje sekmadienį, sausio 4 d., 10:30 val. r., šv. Mišių metu parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, kartu su solistais atliks tą pačią kalėdinių giesmių programą, kurią buvo galima girdėti praėjusių Kalėdų Bernielių Mišiose. Parapijos klebonas kun. Michael Yakaitis, naujai iš Lietuvos atvykęs kun. Rimas Gudelis ir choro valdyba maloniai kviečia apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuvių šiose Mišiose dalyvauti.

Prel. Juozo Prunskio pagerbimo pietūs bus sausio 11 d., 1 val. p.p., Ateitininkų namuose, kuriuose gerb. prelatas šiuo metu gyvena. Kas norėtų dalyvauti, prašoma nedelsiant registruotis pas Ireną Polikaitienę tel. 630-257-2022 (iki sausio 4 d.).

Sol. Praurimė Ragienė atliks programą JAV LB Kultūros tarybos ruošiamame koncerte, kuris įvyks sausio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Praurimė Ragienė.

„Dainavos“ ansamblio religinis koncertas rengiamas sausio 18 d., 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Bilietai gaunami „Seklyčioje“ ir „Lion Frame“ galerijoje, 216 Main Str., Lemonte.

Pal. Jurgio Matulaičio misijos visuotinis narių susirinkimas, valdybos rinkimai ir finansinė ataskaita bus 1998 m. sausio 4 d., sekmadienį, 12 val. p.p.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos 37-tasis metinis pokylis bus sekmadienį, vasario 1 d., 4:30 val. p.p., Martinique salėje. Ši kartą bus iškilmingai pagerbta Lietuvos Popiežiškoji kolegija Romoje, jos 50 metų sukakties proga (sukaktis yra kovo mėnesį). Vietas jau galima rezervuoti telefonais: 773-927-4990 ir 773-254-7553.

Atsiprašome! Trečiadienio laidoje (12.31 d.), 5 psl. išspausdintame Stasės Semėnienės straipsnyje apie dr. R. Nemicko pagerbimo pokylį, įvyko praleidimas: praleista garbės gen. konsules Juzės Dauzvardienės pavardė, pamirštas Balzeko muziejaus pagerbtuosius žymius ir nusipelnčius žmones. Turi būti taip — „Per 31 m. muziejaus gyvavimo laikotarpį čia buvo pagerbti Lietuvos garbės gen. konsulė Juzė Dauzvardienė, dr. Preston Bradley...“

Smuikininkė Linda Veleckytė dalyvauja programoje JAV LB Kultūros tarybos ruošiamame koncerte sausio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Visi kviečiami!

Smuikininkė Linda Veleckytė
DĖMESIO LIETUVOS PILIEČIAMS!

Antrojo Lietuvos prezidento rinkimų rato balsavimas bus 1998 m. sausio 4 d., sekmadienį, Lietuvos generalinio konsulato patalpose, 6500 S. Pulaski Rd. (Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje), nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Tegul nelieta nei vieno, turinio galiojantį Lietuvos Respublikos pasą, kuris neatliktų savo pilietinės pareigos savo tėvynei. Nesvarbu, ar esate užsiregistravę, ar balsavote pirmame rate gruodžio 21 d., tereikia nueiti į konsulatą ir nusinešti pasą — bus leidžiama balsuoti. Kas yra gavę biuletenį iš ambasados, prašoma kuo greičiausiai jį pasiųsti su savo balsu už tinkamiausią kandidatą. Būtų galima siųsti ir „express mail“, kad laiškas nepavėluotų.

ALTO 57 SUVAŽIAVIMUI PRAEJUS

Amerikos Lietuvių taryba — ALTA, įsteigta 1940 metais, tik Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, tebeveikia ir dabar. Kiekvienais metais ALTas šaukia atstovų suvažiavimus, kuriuose pateikiami darbai, nuveikti metų begyje, ir nustatomos gairės veiklos ateitį. Šiandien 57-tasis suvažiavimas įvyko spalio 25 d., šeštadienį, Jaunimo centre mažojoje saleje. Manau, nekylsio sakymada, kad į šį suvažiavimą atvyko patys gerieji ALTo veikėjai ir tikrieji altininkai, kuriems ši organizacija tebėra svarbi už jos atliktus ir atliekamus darbus mūsų tėvynei ir apskritai Lie-

tuvos gerovei. Suvažiavimo atstovų registracija prasidėjo 8:30 val. ryto. Ją tvarkė Stasys Briedis.

Suvažiavimą 9 val. ryto trumpu, bet prasmingu žodžiu atidarė Centro valdybos pirmininkas prof. dr. Jonas Rackauskas. JAV ir Lietuvos himnus giedojo sol. Aldona Pankienė. Prasmingą invokaciją sukalbėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ. Taip pat buvo prarastas mirusiųjų pagerbimas: ALTo steigėjai ir visi per 50 metų Amžinybės išskelbė altininkai bei rėmėjai. Visi jie buvo pagerbti minutės atsisojimu ir susikaupimu.

Į darbo prezidiumą (pirmininkauti) pakviesti: Antanas Mažeika, Petras Buchas ir Vytautas Kasniūnas. Į sekretoriatą: Stasys Dubauskas ir Justinas Sidlauskas. Mandatų ir registracijos: Stasys Briedis, Matilda Marcinkienė ir Danutė Petrulytė. Rezoliucijų: Kostas Burba, Antanas Mažeika ir Vytautas Bilduša.

Sveikinimai: žodžiu Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Mazosios Lietuvos Rezistencijos vardu — Algis Regis. Tautos fondo atstovui Pranui Povilaitiui negalėjus dalyvauti, sveikino dr. Petras Jokubka, Socialdemokratų vardu — Kostas Burba, „Lietuvių balso“ vardu Domas Adomaitis.

Raštu sveikino: Lietuvos ambasada Vasingtone, Lietuvos generalinis konsulas New York, Maryland Amerikos Lietuvių taryba, Lietuvių politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Vilniaus krašto Čikagos skyrius, ambasadorius S. Sakalauskas, Teodora Kuzienė su 250 dol. auka. Mandatų komisijos pranešimą padarė Stasys Briedis: dalyvauja 29 atstovai ir 25 svečiai.

Pereito suvažiavimo protokola skaitė pats sekretorius, nors protokolas buvo visiems išdalintas. Priimtas, kaip parašytas.

Amerikos Lietuvių tarybos valdybos pranešimai. Pirmas buvo pirmininko prof. dr. Jono Rackausko pranešimas, bet dėl balso sutrikimo, jo raštišką pranešimą perskaitė Vytautas Kasniūnas. ALTo atstovų suvažiavime 1996 m. lapkričio 2 d. naujuoju pirmininku buvo pristatytas prof. dr. Jonas Rackauskas, o pareigas perėmė 1996 m. lapkričio 17 d. iš pranešimo paaiškėjo, jog pirmininko daug padaryta, daug kur dalyvauta. Toliau lbuvo valdybos sekretoriaus Stasio Dubausko pranešimas. Jis pranešė, kad nuo pereinamųjų metų iki šio turėta 7 posėdžiai. Amerikos Lietuvių tarybos Washingtono atstovas Algirdas J. Rimas savo pranešimą pradėjo, kad jis šias pareigas eina tik nuo š.m. balandžio pradžios. Pranešimą pristatė trumpą ataskaitą: apie Washingtono veiklos organizavimą, dabartinius politinius siekius, konkrečius uždavinius, kas buvo atlikta ir ką dar reikia atlikti. Baigė trumpu ALTo atstovavimo veiklos įvertinimu. Jo nuomone, pagal galimybes ir pastangas, buvo padaryta nemažai. Patirtis parodė, kad Kongreso narius galima labiau įtaigoti, negu Vykdomojos vyriausybės pareigūnus. Taip pat išryškėjo, kad Washingtono veikla yra tik viena dalis to prasmingo atstovavimo. Kita dalis tai JAV piliečių — rinkėjų pristatymai Kongreso nariams. Todėl yra labai svarbu kaip galima greičiau gauti žinias iš ALTo ir JBANC, ir perduoti atskiriems ALTo skyriams, kad žmonės galėtų pasisakyti. Kuo plačiau ir dažniau mūsų rinkėjai kalbės su Kongreso nariais, tuo pastarieji labiau įvertins mūsų reikalavimus ir

Kun. Juozas Vaišnys, SJ, apsuptas š.m. lapkričio 1 d. į gimtadienio progą pasveikinti atejusių Čikagos Lituanistinės mokyklos mokinių ir mokytojų.

balsuos mums palankiau. Tuo savo pranešimą baigė A. Rimas, kuris visų išklausytas labai atidžiai.

Po pietų pertraukos piniginių apyskaitą pateikė izdininkas Viktoras Naudzius. Izdo globėjai dr. Jonas Valaitis ir Viktoras Motušis — (kiti du izdo globėjai ir pavaduotojai nedalyvavo ir neprisiuntė pavaduotojų), patikrinę ALTo izdininko Viktoro Naudžiaus pateiktus pinigines atskaitomybės ir apyskaitinius dokumentus nuo 1997 m. sausio 1 iki rugpjūčio 30 d., rado, jog pajamos ir išlaidos, kaip surašytos minėtuose dokumentuose, atitinka menesinius banko pranešimus. Protokolą perskaitė Algis Regis.

Apie ALTo fondą trumpą pranešimą padarė, ką tik tas pareigas perėmusi, Matilda Marcinkienė. ALTo fondas buvo silpnai reklamuojamas.

Petras Buchas davė keletą planų, o ALTo pagalbinio finansų komiteto trumpą pranešimą padarė dr. Petras Jokubka. Pasidžiaugė, kad vestas komiteto piniginis vėjus su laimėjimų bilieteliais, vyko gan gerai. Diskusijų dėl pranešimų veik ir nebuvo. Reikia tik džiaugtis, kad dar yra dirbančių, nes, ypač senesniųjų, jau yra atidūrę savo laiką.

ALTO skyrių pranešimus padarė: Čikagos su 1,300 dol. auka, Cicero St. Dubauskas, Wis. Pleckaitis, Californijos A. Mažeika. Daug skyrių atstovų neatvyko. Visi skyriai, pranešimus darydami, iškėlė mažesnę ar didesnę auką centrui. Dar trumpą pranešimą padarė dr. Petras Jokubka Pagalbinio komiteto vardu. Rezoliucijos paliktos baigti ALTo posėdyje. Išėjus visus darbo tvarkės punktus, suvažiavimas buvo baigtas, visiems giedant „Lietuva brangi“.

Ant. Repšienė

ŠVENTŲ KALĖDŲ BELAUKIANT

Gruodžio 17 d. (trečiadienį) vyr. lietuviai, globėjos E. Sirutienės vadovaujami, labai nuširdžiai ėmėsi „Seklyčioje“ ruošti Kalėdų šventėms ir tą ruošą pradėjo kalėdinės eglutės puošimu.

Į kiekvieno svečio lėkštę buvo įdėtas labai gražus, patių „Seklyčios“ darbuotojų mikliais pirštais sunarstyta, lietuviškas šiaudinukas. E. Sirutienė paprašė dalyvių, kad atneštų ir pakabintų savąjį papuošalą ant tikrai karališkai atrodančios eglės.

Informacijos deliai reikia pasakyti, kad eglutė „Seklyčios“ vyresniesiems nupirko ir padovanojo prel. dr. J. Prunskio „Vyresniųjų lietuvių fondo“ pirmosios premijos

laimėtojai: Viktorija ir Antanas Valavičiai.

Kai eglė buvo papuošta, mūsų mielo muziko (kompozitoriaus, dirigento ir nepailsintio lietuviškos dainos bei giesmės puoselėtojo) Fausto Stroliaus vadovaujami, ėmė giedoti kalėdines giesmes.

Pradėjom, kaip ir pridera, su „Gul šiandieną štai ant šieno Atpirkėjas žmonijos“. Ir begiedant prisiminiau, kaip teko tą giesmę kadaise giedoti Betliejuje (už tą savotišką stebuklą visad patyliukais esu dėkinga ne tik dangui, bet ir „Laiškų lietuviams“ neužmirštamų kelionių organizatoriams: tėv. J. Vaišniui, SJ, ir Al. Lauraičiui).

Atsimenu, kad Betliejų giedojom ir „Tyliają naktį“, kaip begiedant, giesmininkų balsai pradėjo drėbėti ir lūžinėti, nes pajutome ir supratome, kad mums suteikta tikrai didelė Dievo malonė, nes esam čia, kur giesmės piemenėliai „nuėję rado Jėzų edžiose, kaip pranašauta Dievo knygoje. Jį Dievu jie pripažino, kaip juos angelas mokino ir pasveikino“. Staiga giesmė nutrūko, nes visi verkė, suprātę, kad esam šventoje vietoje. Akmeninėse grindyse yra didžiulė, mėlynais brangakmeniais išklota, zvaigždė — žyminti Išganytojo gimimo vietą. Kaip tik čia A. Mikulskio giesmės žodžiai:

„Liūlia Jėzuli,
Šventas Kūdikelį.
Ant žalio šienelio
Mažoj prakartelėj...“

Gruodžio 23 d. apie 80 vyr. lietuvių susirinko į gražiai papuoštą „Seklyčią“ valgyti kūčių vakarienės. Kaip dailiai ir šventiškai buvo padengti stalai (net buvo matyti po staltiesėm padėti „burtams“ skirti, šiaudai) ir kiek atminimų sukėlė lėkštelės su kalėdaisiais ir skaisčius kieselius raudonis.

Susirinkusius pasveikino JAV LB Soc. reikalų tarybos Birutė Jasaitienė. Savo kalboje sakė, kad Kūčios esančios džiaugsmo šventė ir mums to džiaugsmo reikia, kai gyvenime yra tiek daug liūdesio, nes prisieina susidurti su vienišumu, senatve ir mirtimi. „Seklyčia“ yra visų mūsų namai ir ji tokia bus, kol bus reikalinga. Pareiškė gailystę, kad prezidentiniai rinkimai mus apvyllė, bet palinkėjo vilties tautiečiams Lietuvoje.

E. Sirutienė pasidžiaugė, kad nepamirštame gražių papročių, kurie mūsų jungia į bendrą šeimą. Ši šventą vakarą nusprendė pradėti, prisimenant į anapus išėjusius, Sibire ir kitur nukankintus. Jų prisiminimui žvakę uždegė pakvietė M. Rockuviene.

Už nelygią kovą žuvusius

partizanus žvakę uždegė miškininkas J. Žebrauskas, o už į amžinus namus pašauktus bičiulius, draugus ir artimuosius žvakę užžibino St. Prielgauskienė.

Tėvas J. Vaišnys, SJ, buvo pakviestas palaiminti valgius ir mus — susirinkusius. Pirmiausia perskaitė Kūčių evangeliją, kaip Marijai ir Juozapui neatsirado vietos užėjoje, todėl Dievo Sūnus turėjo gimti tvartelyje. Sugiedojom giesmę „Sveikas Jėzau gimusis, šventas Dievo Kūdikis!“ Po giesmės tėvas Vaišnys perskaitė nuostabų palaiminimą. Jis skamba taip: „Viešpatie, užgimęs žemei džiaugsme, atėjęs visiems laikams išganyme, prašome tave laimint mus visus: didžius ir mažus, sveikus ir ligonius, liūdinčius ir besidžiaugiančius; laimink ypač tuos, kurie neranda vietos plačioje žemėje. Būk jų ir mūsų džiaugsmas, priebėga, stiprybė ir ramybė. Būk mūsų vienybės Dievas“. Po palaiminimo lauzėme ir dalinomės kalėdaisiais, linkėjom vieni kitiems sveikatos, stiprybės ir ištvermės mūsų Lietuvai.

Kūčių vakarienė buvo gausi ir maistas skanus. Traukėm šiaudus iš po staltiesių ir žiūrėjom, ar dar ilgas bus tas mūsų amželis.

Faustui Stroliaiui akordeonu palydint, sugiedojom daug kalėdinių giesmių. J. Palutis paskaitė eilėraštį, skirtą kūdikeliui Jėzui. Esam visi labai dėkingi Aldonai Pankienei už tą graudų ir tiek daug apie miško brolių — partizanų kancias pasakantį eilėraštį: „Vai, neverk, motule, kad prie kūčių stalo šiemet viena vieta pasiliks tuščia...“

Nesinorėjo skirstytis, nes jautėmės, lyg grįžę į namus, kurių seniai nėra. Ačiū Dievui už „Seklyčią“.

Emilija J. Valantinienė

SKELBIMAI

x Dėmesio lietuviui! Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigus visas galiu pratęsti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiųsti man duomenis paštu. Ed. Šumanas, 5701 Linden, LA Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

x Richard Mulhern ir Geoff Park, Boca Raton, FL, paprašyti Audrey ir Martin Gruss, vietoje jiems skiriamos šv. Kalėdų dovanos, aukoti Lietuvos našlaičių vardu \$300. Lietuvos našlaičių vardu dėkojame tiems geriesiems žmonėms! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629. (sk.)

x A.a. Stasio Virpšos atminimui, jo dukte Liucija Hoffmanienė atsiuntė „Saulutę“, Lietuvos vaikų globos bureliui, \$530, kuriuos suaukoko: Birutė ir Ancius Laniauskai, Jonas ir Delfina Triciai, Loreta Stukas, Grazina Žukauskienė, Pranė Sosienė, Metys ir Eleonora Valiukėnai, Valerija Čepaitienė ir dukra Giedrė, Vytautas ir Jada Girniai, Teodoras Blinstrubas, Elena Repšienė, V.Z. Ripskiai, Violeta Karalis, Irena ir Jonas Valaitis, Vacys ir M. Momkus, Petras Gruodis, Angelė Katilienė, Gediminas Biskis, P. Bučas, J. J. Sakevičiai, Joana Danilevičienė, Jonas ir Vincentina Jurkunai, Jonas ir Juzė Žebrauskai, Adelė ir Jonas Juozapavičiai, Vida ir Vytenis Šilai. „Saulutė“ nuširdžiai dėkoja už auką ir reiškia užuojautą Liucijai Hoffmanienei bei kitiems a.a. Stasio Virpšos artimiesiems.

(sk.)

x Per „Saulutę“ galima paremti konkretų, vargingai gyvenantį, vaikūtį Lietuvoje paaugojant \$20 per mėnesį (t.y. \$240 per metus). Gaunama vaiko nuotrauka, aprašymas, adresas. Jei norima, galima bendrauti su vaiku bei vaiką globojančia šeima, bet tai ne būtina. Savo metinę vaikui paramą tęsia atsiuntę po \$240. Ramunė Rackauskienė, Rimas Valaitis, CA ir Grazina Gražienė. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL, 60089. Tel. (847) 537-7949, Tax ID #36-3003339. (sk.)

x Danutė Krivickienė ir šeima, Clarks Summit, PA, Šv. Kalėdų proga, Lietuvos našlaičiams atsiuntė \$200 auką. Našlaičių vardu širdingas ačiū! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629. (sk.)

x A.a. Danguolės Suranienės atminimą pagerbdamas, vyras Stasys Surantas, Rockford, IL, paskyrė Lietuvos našlaičiams \$400. Lietuvos našlaičių vardu reiškia užuojautą ir dėkojame už auką! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk.)

x Nancy ir Leo Razaitis, Atlanta, GA, globoja našlaitį Lietuvoje. Sveikindami jį su šventėmis jie atsiuntė \$40 dovaną. Našlaitio vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk.)

x Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugijos metinis susirinkimas 1998 m. sausio 4 d., sekmadienį, parapijos mokyklos saleje, 2745 W. 44 St., po lietuviškų mišių 11 val. ryto. Bus renkamas nario mokestis. Nariai ir norintieji šiai organizacijai priklausyti, maloniai kviečiami. Valdyba. (sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Chicagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

x Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisyklos
visų rūšių stogus
Tel. 630-257-0746
Skambinti po 6 v.v.